

Kristinestad

Delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen

Rapport om växelverkan 18.5.2026

Programmet för deltagande och bedömning (PDB) i anslutning till delgeneralplanen var offentligt framlagt 9.2 – 11.3.2023. NTM-centralen i Södra Österbotten gav ett utlåtande om PDB och sju åsikter inkom. I beredningskedet publicerades också en webbenkät till intressenterna, som var öppen 1.2 – 8.3.2023.

Utkastet till delgeneralplan var offentligt framlagt 27.11.2023–8.1.2024. Om utkastet till delgeneralplan inkom sammanlagt 13 uttalanden och 2 anmärkningar.

Denna rapport är en sammanfattning av responsen på planen och bemötandet av den. Rapporten kompletteras allteftersom planeringen fortskrider.

Innehåll

Respons på programmet för deltagande och bedömning	2
1. NTM-centralen i Södra Österbotten	2
2. Sydbottens Natur och Miljö r.f.....	3
3. Sydbottens Natur och Miljö r.f.....	4
4. Kristiinanseudun Urheilautoilijat r.y.	6
5. Kristinestads Jaktförening r.f.	7
6. Åsikt	7
7. Åsikt	8
8. Åsikt	9
Respons på planutkastet	10
1. NTM-centralen i Södra Österbotten	10
2. Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt.....	13
3. Sydbottens Natur och Miljö r.f.....	18
4. Östermarks kommun	30
Bemötande:	30
5. Österbottens Förbund	30
6. Logistikregementet	32
7. Naturresursinstitutet	32
8. Fingrid	33
9. Österbottens museum	34
10. Tekniska nämnden	36
11. Österbottens räddningsverk.....	36
12. Västkustens miljöenhet.....	38
13. Urheilutoilijat.....	39
14. Åsikt.....	39
15. Åsikt.....	40

Respons på programmet för deltagande och bedömning

Centralt innehåll i utlåtandet	Bemötande:
<p>1. NTM-centralen i Södra Österbotten</p> <p>I programmet för deltagande och bedömning har det nämnts att ett mål för planen är att anvisa områden för industri. För intressenterna vore det bra att öppna upp vilken typ av industri det är frågan om, detta om informationen redan nu finns tillgänglig.</p> <p>Det är anledning att pröva behovet av att utarbeta en dagvattenutredning.</p> <p>Industritomter har ofta belagda ytor som inte släpper igenom vatten. Därför leds en betydande mängd dagvatten bort från tomtorna till dagvattennätet. För att försäkra att planområdets dagvattennät (kanaler och dagvattenbrunnar) är till sin kapacitet tillräckliga rekommenderas att dagvattnet fördröjs redan på tomtorna.</p> <p>Planområdets interna så kallade översvämningsruttor är det skäl att planera omsorgsfullt.</p> <p><u>Naturmiljö</u> NTM-centralens naturskyddsenshet påpekar att i närheten av planområdet finns den starkt hotade, särskilt fridlysta sotnätfjärilen.</p> <p>I den naturinventering som genomförts i planområdet tas dock inte upp om någon egentlig utredning gällande sotnätfjäril har genomförts. Utredningarna bör kompletteras i detta avseende.</p> <p>En utredning om flygekorrar bör göras i området. Planprojektets tidsplan ger möjlighet att till exempel våren 2023 säkerställa situationen för Solvängens flygekorrhabitat.</p> <p>Baserat på undersökningarna har bäckarna och rännilarna i området inte inventerats. Att äventyra naturmiljön i en bäck eller rännil kräver enligt vattenlagen tillstånd.</p> <p>Planområdet gränsar till Natura 2000-området, Norrfjärden. I samband med planberedningen är det skäl att åtminstone göra en Natura-behovsbedömning.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Bemötande:</p> <p>Användningsändamålet för de områden som reserveras för industri preciseras allteftersom planprocessen fortskrider. Planhandlingarna kompletteras med en beskrivning och en konsekvensbedömning av den verksamhet som placeras i området när de planer och de verksamheter som berör markanvändningen har preciserats.</p> <p>I området utarbetas en dagvattenutredning när de kvartersvisa planerna och ändamålen för olika områden har precisrats.</p> <p><u>Naturmiljö</u> I samband med planläggningen utarbetas en naturinventering där man utreder förekomsten av solnätfjärilar och kartlägger situationen beträffande livsmiljöer som är lämpliga för flygekorrar. I inventeringen behandlas även de bäckar och rännilar som berörs av vattenlagen.</p> <p>I samband med planen utarbetas även en Natura-behovsprovning där man granskar konsekvenserna av ändringarna i markanvändningen och av den planerade verksamheten för Norrfjärdens Natura 2000-område.</p>

<p>2. Sydbottens Natur och Miljö r.f.</p> <p>Föreningen konstaterar att följande bör beaktas i den fortsatta planeringen:</p> <p>Skogsmark som på ett naturligt sätt upptar koldioxid bör alltid så långt som möjligt bevaras som skog och fortsatt upptagare av koldioxid och kan därför inte ersättas av solpaneler. Den skog som finns på planeområdet är värdefull, särskilt ur biodiversitetssynpunkt, speciellt när det gäller fåglar och däggdjur.</p> <p>Dessutom är Solvängen och Bergmannasbergen med omgivning, källområdet i gammelskogen som sträcker sig upp till bilbanan synnerligen värdefulla i natur- och rekreationssyfte. I Solvängens södra del finns ytterligare en skyddsvärd stengårdsgård, mer än tio meter bred, och som är alldeles unik i regionalt sammanhang.</p> <p>Åkrarna och ängarna är ur biodiversitetssynpunkt av mycket stort värde. De utgör gamla kulturmarker med flere stengårdsgårdar, särskilt inom området Borgmästarängen och öster om infartsvägen. Landskapsmässigt har de ängar som finns i omgivningen alldeles in på stamstaden en stor betydelse och omgärdar staden på ett vackert och harmoniskt sätt och ger staden den image som är förenlig med Citta Slow-epitetet. En solparksindustri alldeles in på staden skulle förändra karaktären totalt.</p> <p>Pöyry Finland Oy har för Satakuntaliitto år 2016 utarbetat en förutredning om produktionsområden för solenergi, "Esiselvitys aurinkoenergian tuotantoalueista". I utredningen påtalas att just solparker ska planeras på s.k. brown field- områden, dvs sådana platser som tidigare varit i intensivt bruk av människan för industriändamål, som t.ex. grustäkter, flygfält eller andra exploaterade områden: torvtäkter, söndergrävda och ur bruk tagna åkrar eller liknande områden. Jungfruliga områden bör därför alltid undvikas.</p>	<p>Bemötande:</p> <p><u>Solkraft</u> Solkraft i delgeneralplaneområdet skulle göra det möjligt att producera förnybar energi relativt nära befintlig samhällsstruktur. Produktion av förnybar energi ersätter produktion av fossil energi i samma mån, vilket minskar utsläppen från energiproduktionen såväl lokalt som i ett större sammanhang.</p> <p>Projektet ligger i närheten av befintlig samhällsstruktur: det minskar svinnet i elöverföringen samt minskar behovet av att bygga ny infrastruktur.</p> <p>När solkraftverket är i drift ger de avsevärt mindre utsläpp jämfört med alla fossila energiformer. På lokal nivå är de största konsekvenserna för klimatet att skog måste fällas där kraftverk ska uppföras. Granskat rent ur klimatsynvinkel kan projektet dock motiveras med att minskningen av luftutsläppen förutsätter en ökning av förnybara energiformer och att planeringsområdet har ett lämpligt läge för energiproduktion.</p> <p>Enligt NTM-centralens beslut förutsätter solkraftsprojektet inget MKB-förfarande. De planer som knyter an till avgörandet om planeringsbehov preciseras i växelverkan med intressenterna. Den mer exakta gränsen för solkraftsfälten och farlederna undersöks närmare i samband med planeringen. Om projektet ordnas separata informationsmöten där allmänheten kan ta ställning till planeringslösningen och föra dialog med planerarna.</p> <p><u>Naturens mångfald</u> I anslutning till planläggningen utarbetas för delgeneralplaneområdet en naturinventering, där man kartlägger naturvärden som är viktiga med hänsyn till planeringen och ger rekommendationer om markanvändningen utifrån naturvärdena.</p> <p>I inventeringen lokaliseras viktiga naturtypsobjekt (naturtyper som är skyddade enligt naturvårdslagen, vattennaturtyper som är skyddade enligt vattenlagen, särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen, förekomster av hotade naturtyper, naturtyper enligt EU:s direktiv och övriga värdefulla naturtyper).</p> <p>Enligt preliminära granskningar finns det naturobjekt som ska skyddas bl.a. vid Solvängen och Bergmannasberget, och dessa kommer att tas i beaktande i markanvändningsreserveringarna i delgeneralplanen. Naturinventeringarna som ska göras i området preciseras under våren och sommaren 2023.</p>
--	---

<p>3. Sydbottens Natur och Miljö r.f.</p> <p>Naturområdena med växande skog, både lund-, lundartade moskogor, friska moskogor och kargare skogar på det som värdefullt klassade Bergmannasberget med omgivning norr om Kristinestads centrum kommer att fördäras helt om det förverkligas.</p> <p>Enligt de uppgifter som finns att tillgå skulle med staket ingärdade solpanelfält skulle sträcka på ett vidsträckt skogsområde som utgör viktiga närrekretionskogor för invånarna och viltmarker för jägare. Särskilt starkt motsätter vi oss i det här initiala skedet till att solpanelindustriområdet skulle sträcka sig öster om Gamla Närpesvägen in på Solvängens värdefulla natur- och kulturmiljöområdet, där det även finns både naturenlig bäck, flygekorrar och andra hotade organismer samt fornminnen och gammal kulturmiljö.</p> <p>Det är ett område som har mycket hög biologisk mångfald. Även skogen mellan Skrattnäsvägen och gamla Närpesvägen är ett viktigt rekreationsområde för stadsborna.</p> <p>Flygekorrforekomsten har anmälts till NTM-centralen men inte införts i statliga registren av någon orsak.</p> <p>Åtminstone över Solvängen och Bergmannasbergen finns det uppgifter över naturen i naturinventeringar, inventering av gammelskogor i Kristinestad, kartläggningar av värdefulla klippområden och vårdbiotoper. Det finns ställningstagande av Länsstyrelsen i Vasa län enligt vilken naturen är mycket värdefull. Det finns uppgifter över naturen i utlåtanden i samband med skogsbruksplaner för stadens skogar, både för tidigare och den senaste skogsbruksplanen. Utlåtandena gäller stadens skogsbruksplaner för olika 10-årsperioder och när de utarbetats har man besökt terrängen och gjort anteckningar. Det har t.ex. noterats att det i Nedsjöområdet förekommer källförande skogar. Källområde finns i skogen norr om Solvängen.</p> <p>Naturinventeringar med uppgifter om av staden ägda områden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lundberg, Carl-Anders 1978 (2 upplagan): Naturinventering i Kristinestad • Läroplansgruppens i biologi och geografi slutrapport 1982 • Lilland, Bo-Göran 1988: Inventering av mossarna i Kristinestad. • Sahlberg, Sari 1991: Värdefulla naturobjekt inom Kristinestads skogsområden. • Byholm, Patrik 1994: Gammelskogsinventering i Kristinestad. • Sjöblom, Robin (2020): Uppdatering av vårdbiotoperna i Kristinestad, NTM-centralen i Södra Österbotten. • Skrifvars, Amalia (2020): Inventering av värdefulla skogsnaturområden i Kristinestad. <p>Vid den gjorda översiktliga naturinventeringen, som gjordes för utredningen av miljökonsekvenserna av byggandet av solenergi-anläggningen, har inte tidigare gjorda naturinventeringar och naturuppgifter använts som utgångsmaterial. Naturutredningen är inte heller bifogad till kungörelsematerialet.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>I anslutning till planläggningen utarbetas för delgeneralplaneområdet en naturinventering, där man kartlägger naturvärden som är viktiga med hänsyn till planeringen och ger rekommendationer om markanvändningen utifrån naturvärdena.</p> <p>De utredningar som gjorts i anslutning till solkraftsprojektet (bl.a. naturinventering, arkeologisk inventering) utvidgas till hela generalplaneområdet och preciseras (de tidigare utredningarna har utarbetats främst för ansökan om MKB-behovsprövning för solkraftverksprojektet och bara i solkraftsområdet).</p> <p>I inventeringen lokaliseras viktiga naturtypsobjekt (naturtyper som är skyddade enligt naturvårdslagen, vattennaturtyper som är skyddade enligt vattenlagen, särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen, förekomster av hotade naturtyper, naturtyper enligt EU:s direktiv och övriga värdefulla naturtyper).</p> <p>Arbetet består av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inventering av naturtyper • inventering av flygekorrar • inventering av åkergrödor • inventering av fladdermöss • kartläggning av det häckande fågelbeståndet • utredning om förekomsten av nationellt och regionalt hotade arter samt förekomsten av arter i EU:s habitatdirektiv • ekologiska förbindelser. <p>I utredningsarbetet utnyttjas tidigare utarbetade naturinventeringar, kartor (terrängkarta, jordmånskarta) och flygbilder samt artinformation från Finlands Artdatabasregister. Terrängarbetena utförs våren–sommaren 2023.</p> <p>I området utarbetas även en arkeologisk inventering som syftar till att kartlägga fornminnesobjekt och ge rekommendationer för den kommande markanvändningen.</p> <p>Med utgångspunkt i de utredningar som görs under planprocessen anvisas markanvändningsreserveringarna mer exakt och avgränsas eventuella skyddsobjekt så att de faller utanför den markanvändning som förändras. Vid planeringen av områdesreserveringarna beaktas även ekologiska förbindelser, nätverk av leder samt tillräckliga avstånd till den nuvarande bosättningen, och därför blir det inom delgeneralplaneområdet också kvar mycket områden vars markanvändning inte förändras avsevärt jämfört med nuläget.</p> <p>Delgeneralplanen utarbetas i nära samarbete med flera myndigheter, som NTM-centralen och det ansvariga regionmuseet, för att säkerställa att alla utredningar och planer som förutsätts i MBL och relaterade konsekvensbedömningar tas i beaktande i planprocessen.</p> <p>Enligt NTM-centralens beslut förutsätter solkraftsprojektet inget MKB-förfarande. De planer som knyter an till avgörandet om planeringsbehov preciseras i växelverkan med</p>
--	--

<p>Vid de fortsatta naturinventeringar som förutsatts för att utreda naturkonsekvenserna för de verksamheten som kommer att planeras på planområdet, bör följande anvisningen följas: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi / Finlands miljöcentrals rapport 47/2021.</p> <p>Det finns en skogsbruksplan för skogarna på området, Kristinestads stads skogsbruksplan 2019- 2028. Efter utlåtanderundan togs förslaget på förnyelse (läs kalavverkning) bort för fyra figurer och delvis för en figur på Solvängen -området och skogen omkring. För två skogsfigurer ändrades förnyelse till kontinuitets-skogsbruks principer och för två skogsfigurer förlängdes omloppstiden för skog på Bergmannasberget norr om Solvängen. Det finns bl.a källa, naturenlig bäck, hotade arter och hotade naturtyper på området.</p> <p>I det s.k. POSKI projektet Samordningen av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjningen genomförde Västra Finlands miljöcentral, biolog Maj-Britt Axell, inventering av värdefulla bergsområden med hänsyn till natur – och landskapsskydd. Bergsområdena klassificerades med poäng på skalan 1-4. Ju högre värde ju bättre värde. För sitt landskap fick Bergmannasberget 3,5 p, för biologisk värdeklass 3,25 p för mångbruksvärde 4, för näromgivning 3 p och för naturenlighet 2 p. Det södra delområdet klassificerades vara mest värdefullt: CIT CT, VT och MT skogar, omväxlande bergsterräng, gammal blandskog, även tvinvuxna tallar och sköldbarkstallar stora enhetliga och mycket fina ytor med ren-lavarter och mjölon.</p> <p>Till listan på intressenter tilläggas Natur och miljö r.f (motsvarar SLL Pohjanmaan). Till kännedom att den finskspråkiga lokala naturföreningen inom SLL Pohjanmaan piiri heter Suupohjan ympäristöseura r.y. Föreningens ordförande är Teemu Tuovinen.</p> <p>I den fortsatta behandlingen ska följande riksomfattande strategier och lagar tas i beaktande: Strategin för friluftslivet, som har vunnit laga kraft, och biodiversitetsstrategin, som kommer troligen redan inom årets lopp att vinna laga kraft, och den nya naturvårdslagstiftningen i vilken ingår bl.a. frivillig ekologiskt kompensation av naturområden, stöd för att återställa natur- och kulturområden, att trygga biomångfalden, förhindra försämring av biomångfalden samt den förordning om återställande som är på kommande från EU-nivå. Det handlar bl.a. om att trygga ekosystemtjänsterna och att befrämja tryggnade av biomångfalden och att återställa naturområden.</p> <p>Det att staden avser att förverkliga solkraftverksområdet genom avgörande om planeringsbehov innan delgeneralplaneförfarandet har slutförts och delgeneralplanen vunnit laga kraft ifrågasätter vi. Planeringsbehovsavgörande förfarandet har ett inskränkt deltagande, hörande förfarande än planeförfarandet har. Det finns flera illavarslande tecken på att stadens tjänsteinnehavare och politiker inte befrämjar markanvändnings- och bygglagens huvudprinciper om att på riktigt befrämja deltagande och påverkningsmöjligheterna för stadens invånare och dem som använder områdena som dessa sina viktiga rekreationsområden.</p>	<p>intressenterna. Den mer exakta gränsen för solkraftsfälten och farlederna undersöks närmare i samband med planeringen. Om projektet ordnas separata informationsmöten där allmänheten kan ta ställning till planeringslösningen och föra dialog med planerarna.</p>
--	--

<p>Det är fråga rekreations- och naturområden som är belägna nära intill centrum, som nås på gångavstånd och som kan nyttjas på ett mångsidigt sätt för rekreation och avkoppling, vilket befrämjar hälsan både fysiskt och psykiskt. Dessutom är de hälsobefrämjande effekterna som bäst i naturenliga biologiskt mångformiga områden, vilket det finns forskningsresultat över.</p>	
<p>4. Kristiinanseudun Urheilautoilijat r.y.</p> <p>Sammanfattning: Kristiinanseudun Urheilautoilijat ry har arrenderat ett 7,2 ha stort område. Föreningen arrenderade området någon gång i början av 80-talet och avtalet förnyades år 2004. Föreningens arrendavtal är i kraft till 31.12.2030.</p> <p>I området har det funnits verksamhet sedan invigningen av banan 14.7.1985 och många olika motorsporter har idkats aktivt. Med åren har användningen av banan minskat. Våren 2021 gjordes en glesare slygallring med röjningsmaskin i hela banområdet. I början av 2022 började banområdet igen användas aktivare och hösten 2022 gjordes omfattande istandsättningsarbeten i banområdet.</p> <p>Urheilautoilijat Ry har fått fler medlemmar genom att nätverka med aktörer i grannkommunerna samt öka ungdomsarbetet in om föreningen, bl.a. har man hållit en bilbyggnadskurs i samarbete med Närpes vuxeninstitut. Allteftersom antalet medlemmar och frivilliga i föreningen har ökat, har även intresset för föreningens verksamhet vuxit. Föreningen har gemensamma planer för banområdet, såsom att ordna olika evenemang och göra det möjligt att utöva olika grenar. Banområdet är således en mycket viktig faktor för föreningens verksamhet samt även för möjligheterna att upprätthålla och utöka hobbymöjligheterna i Kristinestad och grannkommunerna.</p> <p>Kristiinanseudun Urheilautoilijat ry önskar att delgeneralplanen norr om Kristinestadvägen inte ska beröra det arrenderade banområdet. Om planläggningen trots allt blir verklighet hoppas föreningen att Kristinestads stad ska stöda Kristiinanseudun urheilautoilijat ry genom att ordna ett nytt banområde för föreningen. Den nya banan borde vara i sådant skick som det nuvarande banområdet är. Föreningen önskar också att det man ska ha tillgång till det nuvarande banområdet ända tills det nya banområdet överläts klart att användas av föreningen.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Kristiinanseudun Urheilautoilijats motorbana har beaktats i utgångsmaterialet för delgeneralplanen.</p> <p>Alternativa lägen för banan inom planeringsområdet undersöks allteftersom planeringsområdet fortskrider och områdesreserveringarna preciseras. En utgångspunkt för planeringen är att verksamheten ska kunna fortsätta i sin nuvarande omfattning.</p> <p>Om motorbanans placering, sättet att anlägga den och tidtabellen för ändringarna förhandlas separat med Kristiinanseudun Urheilautoilijat ry.</p>

<p>5. Kristinestads Jaktförening r.f.</p> <p>Hur man i förslaget till delgeneralplan norr om Kristinestadsvägen har beaktat Kristinestads Jaktförenings skjutbana och viktiga jaktområden. Skjutbanan har banor för gevär, hagelgevär, miniatyrgevär och pistol.</p> <p>I området finns även föreningens jaktstuga, slaktstuga, förråd, WC, täckta skjutplatser, lerduvekastare, brunn och övriga konstruktioner.</p> <p>Föreningen har 73 medlemmar och föreningens bas är en viktig plats för möten både när det gäller jakt och sociala kontakter.</p> <p>Föreningen har också SRVA-verksamhet inom sitt område. Skjutbanan används för övning regelbundet varje vecka av föreningens egna medlemmar, Suupohjan Reservläiset, polisen, sjöbevakningen och därtill några unga idrottare som tränar skidskytte.</p> <p>Föreningen håller i det här skedet på att söka ett nytt miljötillstånd. Skjutbanan är belägen på mark som arrenderats av staden. Hela området är också viktigt med tanke på jakten som hobby för alla åldersgrupper, från ungdomar till äldre personer. Oräknliga talkoarbetstimmar och medel i föreningens kassa har använts för att bygga skjutbanan.</p> <p>Skjutbanans byggnader och konstruktioner uppskattas vara värda 125 000–150 000 euro. Föreningen har inte heller resurser att bygga upp en motsvarande plats någon annanstans.</p> <p>Vi föreslår att planen ändras så att skjutbanan med sina skyddsområden blir utanför planområdet. Vi hoppas att Kristinestad är tillmötesgående så att vi kan fortsätta med jakt och skytte även i framtiden.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Kristinestads jaktförenings skjutbana har beaktats i utgångsmaterialet för delgeneralplanen.</p> <p>Alternativa lägen för skjutbanan inom planeringsområdet undersöks allteftersom planeringsområdet fortskrider och områdesreserveringarna preciseras. En utgångspunkt för planeringen är att verksamheten ska kunna fortsätta i sin nuvarande omfattning.</p> <p>Om skjutbanans placering, sättet att anlägga den och tidtabellen för ändringarna förhandlas separat med Kristinestads Jaktförening.</p>
<p>6. Åsikt</p> <p>Sammanfattning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • industriområden ska anläggas så nära riksväg 8 som möjligt och så att den tunga trafiken nära bostadsområden inte ökar; detta effektiviserar också transporterna till och från industriområdena, • industriområden ska inte anläggas så att de minskar invånarnas trivsel och begränsar möjligheterna att bygga nya bostäder på lämpliga ställen, • industriområden ska inte anläggas så att de förstör naturvärden och kulturella värden. <p>Målen för den föreslagna delgeneralplanen strider mot dessa principer. De flesta som driver denna plan tänker väl sig att Kristinestad gör en insats för den gröna omställningen. Tyvärr riskerar det hela att bli ett exempel på hur massiv exploatering av natur förses med en grön stämpel och säljs med fagra löften om kassaklirr.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Den verksamhet som planerats i delgeneralplaneområdet är belägen långt från dagens bosättning, men relativt nära befintlig samhällsstruktur. Det finns inte några andra tryck på att bygga i fråga om bosättningen i centrumtätorten. Att projektet är beläget nära befintlig samhällsstruktur minskar behovet av att bygga ny infrastruktur och minskar bl.a. det svinn som beror på elöverföring.</p> <p>Med utgångspunkt i de utredningar som görs under planprocessen anvisas markanvändningsreserveringarna mer exakt och avgränsas eventuella skyddsobjekt så att de faller utanför den markanvändning som förändras. Vid planeringen av områdesreserveringarna beaktas även ekologiska förbindelser, nätverk av rekreationsleder samt tillräckliga avstånd till den nuvarande bosättningen, och därför blir det inom delgeneralplaneområdet också kvar mycket områden vars markanvändning inte förändras avsevärt jämfört med nuläget.</p> <p>I planens beredningsskede utarbetas preliminära utkast till markanvändning. Dessa läggs fram offentligt för kommentering. Om planen ordnas också ett möte för allmänheten hösten 2023 där intressenterna kan ta ställning till planeringslösningen.</p>

<p>7. Åsikt</p> <p><u>Skjutbana</u> I området finns det en skjutbana som varit verksam i 37 år och under dessa år har det inte framförts några klagomål.</p> <p>Bör konstateras att det bör finnas ett skyddsavstånd för skjutbanan, så att bullernivån inte överskrids. Hur kan man i en planering förbigå en skjutbana som har existerat 37 år på området och är nödvändig för de som har skytte som hobby. Därtill använder polisen och sjöbevakningen skjutbanan. Planeringen har försummat detta.</p> <p>Kristinestads Jaktförening rf har bekostat allt detta och därtill betalat arrende för området redan i 37 år, utan stöd av staden. Om delgeneralplanen godkänns är staden ansvarslös mot de som utövar skytte. Till skillnad från den stadsstyrelse som enhälligt den 6.2.1986 godkände området som lämpligt för en skjutbana. Det framgår att delgeneralplan är förhastad och oövertänkt!</p> <p>Bör konstateras att det inom stadens områden finns lediga industri- och bostadsområden.</p> <p><u>Solkraft</u> Dessa områden är tyvärr olämpliga för solpanel. Först och främst är solpanelens placering olämplig, vad gäller en utvidgning av bostadsområden söderifrån från Borgmästarängen, där det redan finns en delgeneralplan för boende utan rättsverkan.</p> <p>För det andra så skall det inte tillåtas att fälla skog, som EU poängterat, för ändamålet.</p> <p>Staden Kristinestad har tyvärr förbigått invånarna då en "bulvan" pekar ut, det och det området vill jag ha för solpanel, så på rak arm godkänns allt utan eftertanke. Förfaringen borde vara att, som Forsstyrelsen behandlar sina områden, att först bedöma om området är lämpligt för ändamålet. Efter det borde staden som myndighet ha reagerat så att, oberoende av krav av solpanelentusiaster, påbörjat en utredning om var dessa solpanelområden inom stadens områden är lämpliga, och ha som mål, att inte avverka skog. Efter detta konkurrensutsätts dessa områden. Detta förutsätter invånarna.</p> <p>Som ett exempel, så placerade Tammerfors stad solpaneler på en sanerad avstjälningsplan. Varför duger inte sanerade Lålby f.d avstjälningsplan för solpaneler? Staden som myndighet och ansvar för innevånarna så bör solpanelområden i den aktuella delgeneralplanen förkastas och börja om planeringen.</p>	<p>Bemötande:</p> <p><u>Skjutbana</u> Kristinestads jaktförenings skjutbana har beaktats i utgångsmaterialet för delgeneralplanen.</p> <p>Alternativa lägen för skjutbanan inom planeringsområdet undersöks allteftersom planeringsområdet fortskrider och områdesreserveringarna preciseras. En utgångspunkt för planeringen är att verksamheten ska kunna fortsätta i sin nuvarande omfattning.</p> <p>Om skjutbanans placering, sättet att anlägga den och tidtabellen för ändringarna förhandlas separat med Kristinestads Jaktförening.</p> <p><u>Solkraft</u> Solkraft i delgeneralplaneområdet skulle göra det möjligt att producera förnybar energi relativt nära befintlig samhällsstruktur. Produktion av förnybar energi ersätter produktion av fossil energi i samma mån, vilket minskar utsläppen från energiproduktionen såväl lokalt som i ett större sammanhang.</p> <p>Projektet ligger i närheten av befintlig samhällsstruktur: det minskar svinnet i elöverföringen samt minskar behovet av att bygga ny infrastruktur.</p> <p>När solkraftverken är i drift ger de avsevärt mindre utsläpp jämfört med alla fossila energiformer. På lokal nivå är de största konsekvenserna för klimatet att skog måste fällas där kraftverk ska uppföras. Granskat rent ur klimatsynvinkel kan projektet dock motiveras med att minskningen av luftutsläppen förutsätter en ökning av förnybara energiformer och att planeringsområdet har ett lämpligt läge för energiproduktion.</p> <p>Enligt NTM-centralens beslut förutsätter solkraftsprojektet inget MKB-förfarande. De planer som knyter an till avgörandet om planeringsbehov preciseras i växelverkan med intressenterna. Om projektet ordnas separata informationsmöten där allmänheten kan ta ställning till planeringslösningen och föra dialog med planerarna.</p>
--	--

<p>8. Åsikt</p> <p>100 ha skog för solpaneler kan inte vara förenlig med att bevara och med tiden utöka Finlands kolsänka. Ser ingen ekonomisk nytta heller för staden att konvertera ett skogsområde värt ca 200 000 € till ett dåligt markhyresavtal. Eftersom den skyddande skogen enligt utmärkt område verkar bli avlägsnad intill ovan nämnda fastighetsgränser som också består av skog så finns det risk för stormskador och på så sätt ekonomisk skada för fastighetsägarna.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Solkraft i delgeneralplaneområdet skulle göra det möjligt att producera förnybar energi relativt nära befintlig samhällsstruktur. Produktion av förnybar energi ersätter produktion av fossil energi i samma mån, vilket minskar utsläppen från energiproduktionen såväl lokalt som i ett större sammanhang.</p> <p>Projektet ligger i närheten av befintlig samhällsstruktur: det minskar svinnet i elöverföringen samt minskar behovet av att bygga ny infrastruktur.</p> <p>När solkraftverken är i drift ger de avsevärt mindre utsläpp jämfört med alla fossila energiformer. På lokal nivå är de största konsekvenserna för klimatet att skog måste fällas där kraftverk ska uppföras. Granskat rent ur klimatsynvinkel kan projektet dock motiveras med att minskningen av luftutsläppen förutsätter en ökning av förnybara energiformer och att planeringsområdet har ett lämpligt läge för energiproduktion.</p>
--	---

Respons på planutkastet

Centralt innehåll i utlåtandet:	Bemötande:
<p>1. NTM-centralen i Södra Österbotten</p> <p><u>Planläggningssituation</u> I förslaget till Österbottens landskapsplan 2050 är områdesreserveringarna till stor del förenliga med landskapsplanen för Österbotten 2040. Den största skillnaden är att behovet av ett industrispår har lagts till i planen (Kustbanan). Förbindelsen har anvisats öster om planområdet med en beteckning för utvecklingsprincip. Planbeskrivningen kunde kompletteras med ett kartutdrag med planbestämmelser från utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 för att åskådliggöra de planerade områdesreserveringarna.</p> <p>Av planbeskrivningen framgår att en delgeneralplan från 1998, utan rättsverkan, är i kraft i en del av planeringsområdet. Generalplanen anses vara föråldrad och har inte längre någon styrande verkan. Det finns ingen gällande generalplan med rättsverkningar i planeringsområdet.</p> <p><u>Trafik och infrastruktur</u> Det finns inga problem med smidigheten i trafiken, men när det gäller maximivolymer i prognosläget kommer framför allt anslutningarnas kapacitet att sättas på prov. Vi påpekar att man bör sträva efter att bedöma trafikkonsekvenserna noggrannare i samband med planprocessen, i synnerhet hur trafiken riktas och konsekvenserna för anslutningarna. Eftersom trafikmängderna är grova maximala prognoser, skulle det vara skäl att undersöka, vilka trafikmängder som fordrar exempelvis att anslutningarna utvecklas.</p> <p>I den gällande Österbottens landskapsplan 2040 eller utkastet till landskapsplan 2050 har planeringsområdet inte betecknats som industriområde (t/t-kem). Även ur denna synvinkel skulle det vara skäl att undersöka trafikkonsekvenserna i ett större område än planeringsområdet.</p> <p>Delgeneralplanens industriområden samt de föreslagna motorbane- och skjutbanelanderna baserar sig medvetet på trafiken vid Gamla Närpesvägen. Vägens nuvarande sträckning innebär en ogynnsam fördelning av de berörda områdena. Med beaktande av vägsträckningens framtida användning även med tanke på den tunga trafiken, skulle det vara ändamålsenligt att förse vägen med en tillräckligt bred områdesreserveringsbeteckning i planens förslagsskede.</p>	<p>Landskapsfullmäktige i Österbottens förbund godkände Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt möte 7.4.2025, och när den träder i kraft upphävs Österbottens landskapsplan 2040. Planbeskrivningen ses över i fråga om det aktuella läget med landskapsplanerna.</p> <p>Planmaterialet har i förslagsskedet kompletterats med en bedömning av trafikriktningarna och anslutningarnas funktion.</p> <p>Användningsändamålet för det område som reserverats för industriverksamhet har preciserats under planeringsprocessen och det finns inte längre något behov av ett industrispår till hamnen. Därför har spårförbindelsen tagits bort från planförslaget.</p> <p>För området planeras inte heller längre någon produktionsanläggning för grönt stål som omfattades av granskningarna ännu i planutkastskedet. I och med ändringarna har områdets funktionella helhet, trafikbehov och krav på infrastruktur förändrats väsentligt jämfört med de ursprungliga planerna.</p> <p>Gamla Närpesvägen har dragits till västra kanten av industriområdet och de områden som reserverats för skjutbana och motorbana. Den mer exakta områdesreserveringen för vägförbindelsen anvisas i detaljplanen.</p> <p>Generalplanen har en bestämmelse om att solpanelerna ska placeras minst 20 meter från landsvägens mittlinje. En delgeneralplan är inte tillräckligt detaljerad för att kunna ta ställning till dimensioneringen av vägområdena. Den fråga om dimensioneringen som nämnts i utlåtandet antecknas för kännedom och t.ex. behovet av utrymme för specialtransporter utreds närmare i samband med planeringen av solpanelsfälten och gatuområdena.</p> <p>I delgeneralplanen har ett EV-område anvisats vid Björnövägen och Kristinestadsvägen för placering av rör- och ellinjer. Genom området går en nordlig-sydlig ledningsgata för el där man också kan placera eventuella rörledningar. Den exakta placeringen av eventuella ledningar fastställs i detaljplanen på grundval av mer exakta planer.</p>

<p>I fortsättningen är det anledning att bedöma trafikkonsekvenserna med antagandet att det inte finns en järnväg till förfogande. I planeringsområdet finns också en beteckning för en rörförbindelse i riktning från hamnen. Rörförbindelsens konsekvenser för trafikmängderna öppnas dock inte upp i beskrivningen.</p> <p>Sammantaget med beaktande av områdets naturvärden och begränsningarna av markanvändningen som verksamheten medför, bör eventuell reservering för industri-spår undersökas i förslagskedet i egenskap av områdesreservering inklusive behov av övergångar. Även för ledningsområdet bör ett servitutsområde anvisas.</p> <p>Förbindelsebehovet för huvudvattenledning och överföringsavlopp enligt landskapsplanen bör beaktas i områdesreserveringarna eller så bör en alternativ sträckning anvisas.</p> <p>I utkastet till generalplan framförs dock inga förbindelser för hållbara färdvägar till planeringsområdet. Med beaktande av de förutspådda trafikmängderna utgör cykling längs landsvägen inget tryggt och lockande alternativ för arbetsresorna. Vi anser att det är viktigt att behoven som gång och cykling ger upphov till utreds och att fungerande rutter anvisas för ändamålet.</p> <p>I utkastet till generalplan finns en bestämmelse om att solpanelerna ska placeras minst 20 meter från landsvägens mittlinje. Vi påpekar dock att vindkraftstransporterna kan kräva mera utrymme än så i synnerhet i anslutningen av Kristinestadsvägen och Björnövägen.</p> <p>I den preliminära utredningen av transportrutter som gjorts i samband med plan- och MKB-processen för den planerade Harjanneva vindkraftspark i Kauhajoki och Kurikka har man som ett alternativ undersökt transport av vindkraftskomponenter från Björnö hamn i Kristinestad. Granskningen har gjorts för 125 meter långa vingtransporter, som betyder att svepningsytan i anslutningarna blir avsevärt större än vid de nuvarande vindkraftstransporterna. Således kan markanvändningen som framförs i planen i framtiden begränsa Björnö hamns möjligheter att fungera som importhamn för vindkraftskomponenter.</p> <p>Dessutom är det skäl att säkerställa att markanvändningen som anvisats i närheten av landsvägarna inte begränsar utvecklingen av landsvägarna (exempelvis nödvändiga anslutningsarrangemang eller byggande av cykelvägar som behövs i och med att planen verkställs). Exempelvis Kristinestadsvägens vägområde räcker nödvändigtvis inte till för en eventuell cykelväg.</p>	<p>Syftet med vattenledningen som ansluter sig till industriområdet är att ta in havsvatten som process- och kylvattnen för vätgasanläggningen samt att leda det behandlade kyl- och avloppsvattnet tillbaka ut i havet. Rörledningen dras längs utkanten av Björnö mot hamnen, i huvudsak under marken. Det handlar om en teknisk infrastrukturförbindelse som inte medför kontinuerlig trafik under anläggningens drift. Konsekvenserna för trafiken hänger främst samman med byggandet av rörledningen.</p> <p>Syftet med anslutningsröret för väte är att överföra grönt väte som produceras vid anläggningen till det riksomfattande överföringsnätet som Gasgrid Finland planerar. Röret planeras preliminärt i riktning med Kristinestadsvägen från Björnö österut till Grannasbacken. Anslutningsröret gör det möjligt att överföra väte i ett nät utan betydande vägtransporter och därför är konsekvenserna för trafiken under driften mycket begränsade. Även i detta fall är uppkommer konsekvenser för trafiken i huvudsak under byggfasen.</p> <p><u>Naturen</u></p> <p>I naturinventeringen undersöktes förekomsten av en flygekorre genom en omfattande kartläggning av alla skogar som lämpar sig för flygekorren i hela området.</p> <p>I delgeneralplanen har alla föröknings- och rastplatser för flygekorror som lagts fram i naturutredningen avgränsats med beteckningen luo-1. Enligt planbestämmelsen är det med stöd av 78 § i naturvårdslagen (9/2023) förbjudet att förstöra eller försämra föröknings- eller rastplatser för flygekorre. Åtgärder som eventuellt förändrar området förutsätter en noggrannare plan och en utredning över konsekvenserna för flygekorre.</p> <p>I samband med att naturinventeringen fastställdes att Artdacentret inte har några uppgifter om botråd för rovfåglar i området. Uppgifterna kontrollerades på nytt i början av året. Artdacentret har registrerat ett 30.1.2024 daterat meddelande med en lista på nytt tillgängligt material, bl.a. om rovfåglars botråd.</p> <p>I östra delen av planeringsområdet har man hittat ett havsörnsbo, om vilket även förhandlats med NTM-centralen 11.4.2024. Läget beträffande boet kontrollerades i terrängen 24.4.2024. Boet har helt försvunnit och behöver inte längre beaktas vid utarbetandet av planen.</p> <p>I sydvästra delen av området gjordes en kompletterande naturinventering i anslutning till solkraftsprojektet (Essnature, 4.8.2023). Enligt inventeringen fanns det mycket begränsat knappt om spillning av flygekorre.</p>
---	--

Naturen

Utkastet till generalplan beaktar huvudsakligen väl de värdefulla områdena som har observerats i naturkarteringen. T-kem-området kommer att förändra markanvändningen i området på ett bestående sätt. Förändringen av markanvändningen splittrar området och ökar randeffekten. Skogarna i Sydösterbotten har ansetts utgöra en värdefull arthelhet. Inuti planområdet finns livsmiljöer för flygekorre och bland annat den gamla skogen i Solvängen har en mångsidig arthelhet. I området finns ytterligare en etablerad livsmiljö för en stor rovfågel. För att trygga arterna bör en beteckning införas i M-området i syfte att bevara flygekorrens förbindelser. De övriga arterna i den gamla skogen är också känsliga för randeffekter, vilket betyder att i M-området är det tillrådligt att bedriva kontinuitetskogsbruk eller på sin höjd öppning av luckor. Skogsarterna trivs vanligen inte i kantskogarnas föränderliga förhållanden. Kalhuggning utsätter också den gamla skogen för vind och torka, vilket ökar risken för vindfällan och skadegörare.

Naturskyddsenheten påpekar att planutkastet innehåller följande brister, som bör **beaktas i den fortsatta** beredningen av planen.

- Botråd för en stor rovfågel i den östra kanten av T-kem-området (geografisk information: Artdacentret).
- Hålträd för flygekorre längs vägen i områdets sydvästra del (geografisk information: Artdacentret).
- Ängar och lämpliga områden för sotnätfjäril (bilaga till kommentaren, sekretessbelagd)
- Borgmästarängens värdefulla vårdbiotoper (karta bifogad)
- Borgmästarängens särskilt skydds-krävande arter och naturtyper (klibbalsskog och sotnätfjäril)

Essnatures naturinventering från år 2022 var bristfällig. Sotnätfjärilen och de regionalt värdefulla vårdbiotoperna hade inte beaktats i denna utredning.

Envibios utredning 2023 kompletterade Essnatures utredning om sotnätfjärilen, men i denna komplettering inventerades inte områdets vårdbiotoper. Bifogat till kommentaren finns sekretessbelagd geodata från NTM-

Observationerna visade att flygekorrar hade vistats i området bara tillfälligt vintern och våren 2023.

Sotnätfjärilen är en starkt hotad, fridlyst dagfjärilsart som kräver strikt skydd. I naturinventeringen (Envibio 23.9.2023) letade man efter sotnätfjärilar under perioden när vuxna individer flyger i slutet av juni. Som kartläggningsområden utsågs ställen där arten hade observerats tidigare samt alla andra ställen som utifrån kartor och flygfoton föreföll vara potentiella förekomstplatser. Som sådana räknades alla ledningsgator för kraftledning och alla före detta åkerområden som åtminstone fortfarande delvis var öppna.

Planmaterialet har kompletterats med en separat rapport (Envibio Oy, 12.3.2024) om förekomsten av sotnätfjäril, havsörn, duvhök och sparvuggla. Inventeringen är sekretessbelagd men uppgifter i den används vid beredningen av planförslaget.

De områden som identifierades vid naturinventeringen har i delgeneralplanen avgränsats med beteckningen lu0-6. Enligt en planbestämmelse ska sotnätfjärilen tas hänsyn till när service utförs på kraftlinjen så, att artens livsmiljöer inte förstörs.

I en bilaga till utlåtandet beskrivs förekomsten av vänderot i området och konstateras att vänderot inte är en fridlyst art men att man bör sträva efter att skydda den för att även sotnätfjärilen ska stanna i området.

I planförslaget har avgränsningen av AP-området justerats vid Borgmästarängens vårdbiotoper. Klibbalsskogen som identifierades i Essnatures naturinventering har avgränsats i planen med beteckningen lu0-8.

Om eventuellt dagvatten leds ut i Flybäcken ska åtgärdernas konsekvenser för åkergröda och bred kärrtrollslända utredas.

En Natura-behovsprövning har inletts i planeringsområdet.

<p>centralen i Södra Österbottens inventeringsmaterial, som bör beaktas i planläggningen.</p> <p>Borgmästarängen inklusive omgivning har en lång historia vad gäller skötsel. Området har delvis inventerats i NTM-centralen i Södra Österbottens vårdbiotopkarteringar. Värdefulla vårdbiotoper har identifierats i området (bland annat luddhavreängar) (bifogad karta). Området kräver fortfarande noggrannare inventering, eftersom flygfotograferingen visar att det kan finnas mycket värdefulla naturtyper i större utsträckning i Borgmästarängens område. I samma områden ligger delvis sotnätfjärilens livsmiljöer. Området är lämpligt som Helmi-livsmiljöobjekt. I Essnatures naturutredning identifierades en klubbalkskog i området och flera observationer av sårbara och hotade fågelarter gjordes. Klubbalkskogarna hör till de skyddade naturtyperna enligt naturvårdslagen.</p> <p>Naturskyddsensheten anser att Borgmästarängens område utgör en mångfaldskoncentration, som inte har beaktats i planförslaget. I planen har området anvisats med beteckningarna AP och VL. Planen bör preciseras och ändras för området så att områdets särskilda naturvärden ska kunna tryggas.</p> <p>I Flybäckens nedre lopp finns enligt naturutredningen en föröknings- och rastplats för åkergroda och bred kärrtrollslända. Med stöd av 78 § i naturvårdslagen (9/2023) är det förbjudet att förstöra eller försämra en föröknings- och rastplats för åkergroda och bred kärrtrollslända. Åtgärder som eventuellt förändrar området förutsätter en noggrannare plan och utredning om åtgärdernas konsekvenser för åkergroda och bred kärrtrollslända, vilket särskilt bör beaktas i fråga om dagvattnen som eventuellt leds ut i Flybäcken.</p> <p>Natura-behovsprövningen som framförs i planbeskrivningen samt eventuell Natura-utredning bör göras före planens förslagsskede och beaktas i dess avgöranden.</p>	
<p>2. Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt</p> <p>Allmänt Naturskyddsförbundet, Österbottens distrikt anser inte att naturvärdena har beaktats tillräckligt eller att miljökonsekvenserna minimerats i detta planförslag. Hela planeringsområdet omfattar naturskogs-, bergs- och våtmarksområden, såsom kärr och myrar, samt ett värdefullt kultur- och fornmiljöobjekt. Det främsta syftet med den planläggningen är att bygga ett solkraftverk i stor skala och anvisa nya industriområden samt betydande</p>	<p>Bemötande:</p> <p>För delgeneralplaneområdet har man i samband med planläggningen utarbetat en naturinventering, där man gått igenom naturvärden som är viktiga med hänsyn till planeringen och ger rekommendationer om markanvändningen utifrån naturvärdena. Huruvida inventeringarna är tillräckliga har också behandlats med NTM-centralen.</p> <p>I inventeringen har man lokaliserat viktiga naturtypsobjekt (naturtyper som är skyddade enligt naturvårdslagen,</p>

<p>industri- och upplagringsanläggningar där man kan producera och lagra farliga kemikalier, s.k. SEVESO-anläggningar. Planeringsområdet är ett viktigt rekreativområde för stadsborna och ligger norr om centrum inom lämpligt promenad- och cykelavstånd.</p> <p>Luo-områden 1–7 Planeringsområdet är en del av luo-områden med värdefulla naturtyper, mindre lundområden, skogskärr och gamla skogar. Från de frodiga lundarna vid Solvängen till de representativa, karga hållmarksskogarna vid Bergmannasbergen, som har klassificerats som värdefulla avseende naturen och landskapet, samt på Gamla Närpesvägens västra och östra sida. Våtmarkerna i naturligt tillstånd varierar från frodiga kärr med källor till trädfattiga myrar (luo 1–7). Dessa områden har länge varit orörda utanför markanvändningen och det naturliga tillståndet har bevarats eller till och med förbättrats. T.ex. har mer död ved uppkommit och små diken har vuxit igen. Dessa objekt kommer att förstöras helt och hållet om de föreslagna industri- och energiproduktionsanläggningarna genomförs i enlighet med förslaget till delgeneralplan.</p> <p>Vi föreslår att luo-1-området ska utvidgas till östra sidan av luo-3-området. Luo-3-området borde fortsätta norrut fram till infarten till den privata villatomten på västra stranden av Storträsket så att det även omfattar bergsområdet på norra kanten. Det att M-området mellan dessa två ansluts till luo-1-området. Även om skogen är yngre i den här "kilen" växer det resliga aspar här som är lämpliga livsmiljöer för flygekorre. I området växer också yngre tallar som med tiden blir nya landskapsträd.</p> <p>Gamla Närpesvägen är också en del av helheten av luo-1 och luo-3, och förenar dessa båda till ett sammanhängande område. Dessutom måste luo-1-området utvidgas mot öster eftersom det finns en livsmiljö för flygekorre i sluttningen på östra sidan av luo-1-området enligt planutkastet. Åtminstone hela det gröna jord- och skogsbruksdominerade M-området i planutkastet ska fogas till luo-1-området. I sluttningen växer det resliga aspar och tallar. Det finns hålor i tallarna, åtminstone i lunden vid Solvängen. Luo1-området ska utvidgas söderut på vardera sidan av bäcken och det bör inkludera även hela lundskogen i luo-4-området, då den är en livsmiljö som lämpar sig för flygekorre.</p> <p>Det är anledning att precisera rast- och förökningsplatserna för flygekorre. Ett område som utgör en lämplig livsmiljö bör reserveras som ett luo-1-område. Flygekorrar är kortlivade (2 år), och vissa år förflyttar de sig mellan lämpliga livsmiljöer. Flygekorren är en hotad art i Finland</p>	<p>vattennaturtyper som är skyddade enligt vattenlagen, särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen, förekomster av hotade naturtyper, naturtyper enligt EU:s direktiv och övriga värdefulla naturtyper).</p> <p>Arbetet består av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inventering av naturtyper • inventering av flygekorrar • inventering av åkergröda • inventering av fladdermöss • kartläggning av det häckande fågelbeståndet • utredning om förekomsten av nationellt och regionalt hotade arter samt förekomsten av arter i EU:s habitatdirektiv • ekologiska förbindelser. <p>I inventeringarna har man utnyttjat tidigare utarbetade naturinventeringar, kartor (terrängkarta, jordmånskarta, berggrundskarta) och flygbilder samt artinformation från Finlands Artdatacenters register. Terrängarbetena utfördes våren–sommaren 2023.</p> <p>Inventeringarna har kompletterats med en inventering av flygekorre i området vid Björnövägen (Essnature, 4.8.2023).</p> <p>Planmaterialet har dessutom kompletterats med en separat rapport (Envibio Oy, 12.3.2024) om förekomsten av sotnätfjäril, havsörn, duvhök och sparvuggla. Inventeringen är sekretessbelagd men uppgifter i den används vid beredningen av planförslaget och de hotade arterna tas i beaktande. Om ärendet förhandlas också separat med NTM-centralen.</p> <p>Områden som är viktiga med tanke på naturens mångfald har avgränsats i delgeneralplanen med en beteckning som är det etablerade sättet att <i>anvisa värdefulla naturobjekt som ska skyddas och som blir utanför de områden som bebyggs</i>. Åtgärder som förändrar området naturtillstånd är förbjudna i dessa områden. <i>Beteckningen är bindande och det är inte möjligt att inom området vidta åtgärder (t.ex. fälla träd) som skulle försämra skyddsområdets värden eller levnadsförhållandena för de värdefulla arterna.</i></p> <p>Även om den huvudsakliga markanvändningen i dessa områden anvisats för jord- och skogsbruk, säkerställer planbeteckningen (luo) att områden och livsmiljöer av betydelse för naturens mångfald inte förstörs.</p> <p>Naturskyddsenheten vid NTM-centralen i Södra Österbottens har också i ett utlåtande konstaterat att bestämmelserna är ändamålsenliga och tryggar de identifierade</p>
---	---

<p>och enligt Europeiska unionen en art som kräver strikt skydd. Enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023) får rast- och förökningsplatser för arter som kräver strikt skydd inte förstöras eller försämrats. När beslut fattas enligt naturvårdslagen och statsrådets förordning om naturvård (1066/2023) ska uppmärksamhet fästas vid risken för betydande minskning eller förlust av den biologiska mångfalden, även om det inte finns säkerställd vetenskaplig kunskap om detta (7 § i naturvårdslagen). Rutter som flygekorrar förflyttar sig längs ska också skyddas. Hela planområdet måste ses över noggrant så att trädbevuxna remsor bevaras mellan lämpliga livsmiljöer för flygekorre.</p> <p>I enlighet med försiktighetsprincipen ska kartläggningarna av flygekorre effektiviseras och fortsätta så att alla färdvägar, föröknings- och rastplatser för arten kan lokaliseras. Dessutom bör förekomsten av en flygekorre utredas under flera på varandra följande år för att få en mer exakt bild av livsmiljöerna. En hona växlar mellan olika 4–6 ha stora föröknings- och rastplatser, så för att trygga dem måste tillräckligt med skog bevaras, även rutter som arten kan förflytta sig längs. Vi hänvisar till följande undersökning: Wistbacka Ralf, <i>Uhanalaisen liito-oravan (Pteromys volans) populaatioiden seuranta ja suojele – viitteitä kestävään metsätalouden kehittämistyölle</i>, Oulun yliopiston tutkijakoulu; Oulun yliopisto, Luonnontieteellinen tiedekunta Acta Univ. A781, 2023.</p> <p>Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt föreslår att man av luo-1-, luo-3- och luo-4-områdena vid Bergmannasbergen, Solvängen, och "det andra kulturarvsobjektet" ska bildas ett gemensamt SL-2-områden med ovan nämnda utvidgningar.</p> <p>Källområdet och skogsfräken-grankärret ska inkluderas i SL-2-området. Planbeteckningen SL-2 kan ha följande bestämmelse: Naturskyddsområde. På området får inte vidtas sådana åtgärder som kan äventyra områdets skyddsvärden. Skyddsbestämmelsen är i kraft tills området har bildats till ett naturskyddsområde enligt naturvårdslagen. Bergmannasbergen är ett landskapligt värdefullt bergområde. Det är ett särskilt vackert naturlandskap vars landskapsvärden måste skyddas.</p> <p>Med tanke på att tre olika områden har anvisats som luo-4-lundar bör de namnges t.ex. enligt följande: luo-4-a Lunden vid Solängen, luo-4-b Gammal skog längs Gamla Närpesvägen öster om Storträsket, luo-4-c Lund nära Storträskets sydöstra strand, för att man ska veta vilket område som avses.</p>	<p>naturvärdena på ett tillräckligt sätt. Utrednings- och planmaterialet kompletteras vad gäller de brister som framkommit i NTM-centralens utlåtande.</p> <p>Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt påpekar att planbeteckningen T/Kem inte är tillräckligt tydlig, entydig och beskrivande för den funktion som slutligen kan placeras på området.</p> <p>När projektet preciseras i planförslagsstadiet ska det bedömas till vilka delar plananteckningarna och planbestämmelserna kan preciseras utifrån de synpunkter som lagts fram i utlåtandet. För området utarbetas också en detaljplan, i vilken närmare bestäms om byggandets placering och omfattning. I detaljplanen tas också naturvärdena i beaktande utifrån inventeringarna. Allteftersom planläggningen fortskrider ordnas separata samråd med NTM-centralen. En Natura-behovsprövning har inletts i planeringsområdet.</p>
--	--

Den gamla skogen vid Gamla Närpesvägen, luo-4-b, kan tolkas höra till de särskilt viktiga naturtyper som avses i 10 § 2 mom. 3 punkten i skogslagen. I skogen lever flera utrotningshotade fågelarter och här finns också en livsmiljö för flygekorrar. Därför bör området också förses med beteckningen och reserveringen luo-1. Flygekorre har observerats i strandgeneralplaneområdet på östra stranden av Storträsket, och därför bör det mer ingående utredas om luo-4-c är en lämplig livsmiljö för arten.

De områden som är betecknade med luo 1–7 är i praktiken inte helt fridlysta eftersom de ingår i M-områden. Det handlar således bara om ett riktgivande skydd, förutom om en art, t.ex. flygekorren, skyddas direkt med stöd av lagen. Luo-3-området vid Bergmannasbergen är inte skyddat i verkligheten eftersom en riktgivande rörlighet anvisas genom området. För att minimera miljökonsekvenserna bör både rörlinjen och spårinjen flyttas till närheten av den övriga infrastrukturen som ska byggas, med beaktande av luo-områdena.

Genom den gamla skogen och torvmarken på norra sidan av Solvängen samt genom kulturmiljön och lunden vid Sollvängen rinner en bäck som rinner ut i Flybäcken. Den ska förses med en planbeteckning och en skyddsbestämmelse enligt vattenlagen. Bäckens rinner från källområdet, från det grundvattenpåverkade skogskärret till en början som två rännilar som senare rinner samman till en fåra. W/s kunde vara en lämplig beteckning. Bäckens längd är ungefär 1 200–1 400 meter lång. Det speciella är att bäcken, som rinner vid gränsen mellan en öppen äng och en lund, går ett kort avsnitt under marken. Med tiden har bäcken utvecklats och blivit mer naturlig, efter dikningen som gjordes för länge sedan.

Källan som är belägen i norra delen av den gamla skogen vid Solvängen och antagligen inom luo-1-området har påverkats av tidigare utdikning i närheten. Objektet kan restaureras och borde förses med beteckningen W/s. Källan har i äldre baskartor markerats som en källa. Med stöd av vattenlagen är det förbjudet att förstöra källor.

I samma område, öster om källan, finns ett skogsfräken-grankärr där det växer rikligt med fräken, ormbunkar och Jungfru Marie nycklar. Det rör sig om en fräkenmyr som enligt skogslagen har skyddats som en särskilt viktig livsmiljö. Området bör anvisas med beteckningen luo-8 och en tillbörlig planbestämmelse på samma sätt som de övriga objekten som är förenliga med skogslagen.

Ett T/Kem-område kan inte planeras ovanpå luo-områdena. I detta planförslag blir ingen tillräckligt stor skyddszon kvar mellan kärret och T/Kem-området för att kärret

ska kunna bevaras i ett så naturligt tillstånd som möjligt. Dessutom är naturinventeringarna inte tillräckliga, särskilt inte när det gäller direktivarter (flygekorre, åkergröda m.fl.). Dessa utredningar ger ingen verklig bild av mångfalden i området. Beteckningen "luo", ett riktgivande skydd i jord- och skogsbruksdominerade områden, **ger i verkligheten inte tillräckligt skydd** för värdefulla naturobjekt, livsmiljöer för starkt hotade arter och arterna som kräver särskilt skydd eller kulturobjekt.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt påminner om att i synnerhet byggande av industri inom grön omställning kräver ekologisk kompensation. Detta planområde med sina många naturvärden lämpar sig utmärkt som kompensationsområde. Om industriprojekt inom grön omställning påskyndar förlusten av biologisk mångfald är det fråga om gröntvätt.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt anser att planbeteckningen T/Kem inte är tillräckligt tydlig, entydig och beskrivande för den funktion som slutligen kan placeras på området. I praktiken betyder den vilken SEVESO-anläggning som helst, dvs. vätgasanläggning, metanolanläggning eller stålverk. Enligt planbeskrivningen skulle de industrianläggningar som planeras i T/Kem-området höra till s.k. SEVESO-anläggningar. Om Plug Power Inc. inte blir verklighet, är det möjligt att en annan SEVESO-anläggning placeras i området.

Finlands naturskyddsförbund, Österbottens distrikt har i sin anmärkning 15.6.2023 nämnt följande: "En plan ska utarbetas för området för att säkerställa bevarandet av naturvärdena och en optimal markanvändning."

Ett produktionsområde för solenergi kan inte genomföras planenligt i detta område. I utkastet till generalplan är en viktig naturtyp enligt 10 § i skogslagen, trädfattig myr, ett luo-7-område. Om planen genomförs planenligt kommer denna myr att isoleras från den omgivande naturen, mikroklimatet vid den kommer att förändras och det naturliga tillståndet försämras. Myren isoleras inom det planerade EN-aur-området i solparken, där solpanelerna förändrar temperatursumman på markytan.

Solkraft ska i första hand placeras på redan ändrade områden, såsom impedimentmark, torvproduktionsområden som tagits ur bruk, områden utan skog och takytor, samt på andra håll i den byggda miljön. I det nuvarande planförslaget kommer hotade livsmiljöer att förstöras. Det är verkligen beklagligt att man planerar markanvändning som klart förstör naturvärdena.

Planläggningsområdet ligger nästan helt inom ett område som är särskilt viktigt för den biologiska

<p>mångfalden. På vilket sätt stöder projektet planeringsbestämmelsen i landskapsplanen? ”Planeringsbestämelse: Områdesanvändning och åtgärder bör planeras och genomföras så att bevarandet av områdets biologiska mångfald och naturvärden främjas. Inom området kan finnas flera olika områdesanvändningsformer. Be-teckningen begränsar inte områdets användning för jord- och skogsbruk. Som en påminnelse: Ett nationellt viktigt fågelområde (FINIBA) är beläget strax intill planområdet, vilket ska tas i beaktande vid planläggningen.</p> <p>Enligt den internationella konventionen om biologisk mångfald ska förlusten av biologisk mångfald ha stoppats senast 2030. Kristinestad är också bunden av konventionerna om att stoppa klimatförändringen och EU:s vatten-ramdirektiv (vattnen ska vara i gott skick år 2030). Finland har i egenskap av EU-medlemsstat godkänt den europeiska landskapskonventionen. Dessa internationella konventioner har inte beaktats tillräckligt i detta planutkast. Planeringen av markanvändningen gör det för närvarande inte möjligt att bekämpa förlusten av biologisk mångfald.</p>	
<p>3. Sydbottens Natur och Miljö r.f.</p> <p>Sydbottens Natur och Miljö r.f. godkänner fortsättningsvis inte, att naturenliga skogs- bergs- och våtmarksområden såsom skogskärr- och myrområden samt områden med värdefulla kulturmiljöer och fornminnen eller deras omgivande miljö planeras med främsta mål att anlägga ett storskaligt solkraftverk och anvisa nya industritomter och betydande industri- och lageranläggningar där det kan produceras respektive lagras farliga kemikalier s.k. SEVESO -anläggningar. Planeringsområdet är också ett viktigt friluftsområde för stadsborna. Det ligger alldeles norr om centrumområdet på lämpligt promenad- och cykelavstånd för utövande av friluftsliv i olika former enligt tycke och smak.</p> <p>I planeringsområdet förekommer naturområdena med växande skog, från frodiga lundar i Solvängens omgivning till karg skog på bergbunden mark på det natur- och landskapsmässigt värdefullt klassade Bergmannasbergen både väster och öster om den Gamla Närpesvägen. Det finns naturenliga våtmarker från frodigt skogskärr med källområde till trädfattig myr. Dessa områden som länge har fått vara i fred från exploaterande åtgärder och naturtillståndet bibehållits eller blivit allt mera naturenligt med tiden, bl.a. har mera dött träd bildats och de små dikena har börjat växa igen, kommer att fördäras helt om de föreslagna industri- och energiproduktionsanläggningarna förverkligas enligt delgeneralplanutkastet.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Området ligger inte omedelbart i närheten av bosättningen, och projektets konsekvenser kommer att bedömas mycket ingående i samband med planeringen för att säkerställa att den framtida verksamheten inte medför olägenheter naturmiljön eller invånarna i området.</p> <p>För delgeneralplaneområdet har man i samband med planläggningen utarbetat en naturinventering, där man gått igenom naturvärden som är viktiga med hänsyn till planeringen och ger rekommendationer om markanvändningen utifrån naturvärdena. Resultatet av inventeringen har beaktats i planlösningen. Huruvida inventeringarna är tillräckliga har behandlats även i NTM-centralens utlåtande och i bemötandet av det.</p> <p>I inventeringen har man lokaliserat viktiga naturtypsobjekt (naturtyper som är skyddade enligt naturvårdslagen, vattennaturtyper som är skyddade enligt vattenlagen, särskilt viktiga livsmiljöer enligt skogslagen, förekomster av hotade naturtyper, naturtyper enligt EU:s direktiv och övriga värdefulla naturtyper).</p> <p>Naturinventeringen har bestått av följande delar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • inventering av naturtyper • inventering av flygekorrar • inventering av åkergrödar • inventering av fladdermöss • kartläggning av det häckande fågelbeståndet

<p>Ställningstaganden till de anvisade områdena luo-1-7. I delgeneralplanutkastet har viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen skyddats genom att på jord- och skogsbruksdominerat område (M) anvisats med beteckningen luo-3 bergbunden skog på Bergmannasbergen och luo-6 trädfattig myr, som finns isolerat inne i den planerade solkraftparken.</p> <p>Luo-3 bör utvidgas norrut till infartsvägen till den privata villatomten vid västra stranden av Storträsket, på så sätt kommer de norra utkanterna av bergsområdet med.</p> <p>Flygekorreområdet luo-1 ligger väster om luo-3-området. M-området mellan dessa två områden bör anslutas till luo-1-området. I den här "kilen" skogen är kanske yngre, men här växer också aspar, så området ännu inte är en lämplig livsmiljö för flygekorror, kommer det att vara en sådan. Här växer också yngre tallar som med tiden blir nya landskapsträd. Luo-1-området bör utvidgas västerut så att gränserna mellan luo-3 och luo-1 sammanfaller. Även Gamla Närpesvägen ska ingå i helheten bildad av luo-1 och luo-3, kilen mellan luo-1 och luo-3 ska inskränkas till noll (0). Dessutom ska luo-1 området utökas mot öster, det finns flygekorre-livsmiljö vid sluttningen till berget i öster, åtminstone hela det gröna jord- och skogsbruksdominerade M -området mot öster, det finns bl.a. aspar vid bergssluttningen i öster, den första undertecknade (SG) har personligen funnit exkrementer av flygekorror i bergssluttningen vid stammen av aspar. Luo-1-området ska också utvidgas söderut på båda sidor om bäcken, så att det omfattar hela lunden (luo-4-området) samt det område där det finns en livsmiljö som lämpar sig för flygekorre. Flygekorrens rast- och förökningsområde måste bestämmas noggrannare. Ett område där det finns en för flygekorror lämplig livsmiljö ska reserveras som ett luo-1-område. Flygekorror är kortlivade (2 år). Vissa år kan flygekorre saknas och följande år kan det förekomma flygekorre i den för flygekorre lämpliga miljön. Flygekorren är hotad art i Finland och art som kräver strikt skydd enligt Europeiska unionen. Föröknings- och rastplatser som kräver strikt skydd får inte förstöras eller försämrans enligt 78 § i naturvårdslagen (9/2023). Vid beslutsfattande enligt naturvårdslagen och statsrådet förordning om naturvård (1066/2023) ska uppmärksamhet fästas vid risken för betydande minskning eller förlust av den biologiska mångfalden, även om det inte finns säkerställd vetenskaplig kunskap om detta (7 § i naturvårdslagen).</p> <p>Naturskyddsområde SNoM anser att det ska bildas ett gemensamt SL-2-område tillsammans av luo-1-, luo- 3-, luo-4 -områdena och "Annat kulturarvsobjekt (s)" vid Solvängen-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utredning om förekomsten av nationellt och regionalt hotade arter samt förekomsten av arter i EU:s habitatdirektiv • ekologiska förbindelser. <p>I inventeringarna har man utnyttjat tidigare utarbetade naturinventeringar, kartor (terrängkarta, jordmånskarta, berggrundskarta) och flygbilder samt artinformation från Finlands Artdatabasregister. Terrängarbetena utfördes våren–sommaren 2023.</p> <p>Inventeringarna har kompletterats med en inventering av flygekorre i området vid Björnövägen (Essnature, 4.8.2023).</p> <p>Planmaterialet har dessutom kompletterats med en separat rapport (Envibio Oy, 12.3.2024) om förekomsten av sotnätfjäril, havsörn, duvhök och sparvuggla. Inventeringen är sekretessbelagd men uppgifter i den används vid beredningen av planförslaget och de hotade arterna tas i beaktande.</p> <p>Områden som är viktiga med tanke på naturens mångfald har avgränsats i delgeneralplanen med en beteckning som är det etablerade sättet att <i>anvisa värdefulla naturobjekt som ska skyddas och som blir utanför de områden som bebyggs. Beteckningen är bindande och det är inte möjligt att inom området vidta åtgärder (t.ex. fälla träd) som skulle försämra skyddsområdets värden eller levnadsförhållandena för de värdefulla arterna.</i></p> <p>Även om den huvudsakliga markanvändningen i dessa områden anvisats för jord- och skogsbruk, säkerställer planbeteckningen (luo) att områden och livsmiljöer av betydelse för naturens mångfald inte förstörs. På grund av planbeteckningarnas styrande effekt ska beteckningarna vara entydiga, och användning av flera överlappande index kan försämra läsbarheten.</p> <p>Planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning av symbolerna, och rättsverkningarna av planbeteckningarna och -bestämmelserna, bl.a. när det gäller naturskydd, beskrivs mer ingående.</p> <p>Det bör också noteras att beteckningarna och bestämmelserna i planen inte i alla avseenden möjliggör direkt byggande, utan att genomförandet av flera av områdena kräver detaljplanering, mer detaljerade utredningar och konsekvensbedömningar. Vid detaljplaneringen preciseras bland annat byggets placering, omfattning, trafikarrangemang, hantering av dagvatten samt förebyggande av olägenheter för miljön.</p>
---	--

<p>Bergmannasbergenområdet med de utvidgningar som förslagits ovan. Beteckningen SL-2 förses med bestämmelsen t.ex. "Naturskyddsområde. På området får inte genomföras sådana åtgärder som kan hota områdets skyddsvärden. Skyddsbestämmelsen är i kraft tills området bildar ett naturskyddsområde enligt naturvårdslagen."</p> <p>Bergmannasbergen Det landskapsmässigt värdefulla området på Bergmannasbergen ska dessutom förses med beteckningen ma-1 område som är särskilt skönt naturlandskap, vars landskap ska värnas om att bibehålls.</p> <p>I det s.k. POSKI projektet Samordningen av grundvattenskyddet och stenmaterialförsörjningen genomförde Västra Finlands miljöcentral, biolog Maj-Britt Axell, inventering av värdefulla bergsområden med hänsyn till natur – och landskapskydd. Bergsområdena klassificerades med poäng på skalan 1-4. Ju högre värde ju bättre värde. För sitt landskap fick Bergmannasbergen 3,5 p, för biologisk värdeklass 3,25 p för mångbruksvärde 4, för näromgivning 3 p och för naturenlighet 2 p. Det södra delområdet klassificerades vara mest värdefullt: CIT CT, VT och MT skogar, omväxlande bergsterräng, gammal blandskog, även tvinvuxna tallar och sköldbarkstallar stora enhetliga och mycket fina ytor med renlavarter och mjölon. För tillfället pågår POSKI II projektet i samband med uppgörande av Österbottens landskapsplan 2050.</p> <p>Vi anser, att eftersom det tre olika luo-4 områden, borde dessa anges som luo-4a t.ex. för Solvängens lund, luo-4b t.ex. för den gamla lundskogen öster om Storträsket vid Gamla Närpesvägen och luo-4c för lunden nära det nordöstra strandområdet vid Storträsket, för att det ska vara lättare att presentera vilket område som avses.</p> <p>Den gamla skogen vid Gamla Närpesvägen, luo-4 (b) kan tolkas höra till de särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § 2 mom. 3-punkten i skogslagen, den ska även utmärkas skilt som luo-9 med ändamålsenlig bestämmelse gällande objekt skyddade enligt skogslagen. Enligt Patrik Byholm (1994: Gammelskogsinventering i Kristinestad s. 24–27 är det frisk moskog med fragment av OMaT dvs lund. I skogen finns både hotade fågelarter t.ex. talltita och flygekorre. Själva har första undertecknad (SG) noterat exkrementer av flygekorre i området.</p> <p>Luo4 (b) invid Gamla Närpesvägen i norra delen av planeringsområdet utgör även en livsmiljö för flygekorre, så det området ska även utmärkas med luo-1 beteckningen och bestämmelsen.</p>	<p>Beteckningar och bestämmelser som hänför sig till naturvärden, ekologiska förbindelser, Natura 2000-områden, fåglar och andra objekt som är viktiga för den biologiska mångfalden styr med rättsverkningar den fortsatta planeringen av områdena. Markanvändningen bör planeras så att naturvärdena inte avsevärt försämras och målen i naturvårdslagen eller Natura 2000-nätverkets mål inte äventyras. Efter behov kommer konsekvenserna att bedömas närmare i samband med detaljplaneringen, tillståndsförfaranden eller separata Natura-bedömningar.</p> <p>De områden som anvisas i planen som viktiga med tanke på den biologiska mångfalden, de ekologiska förbindelserna, skyddszonerna och rekreationsområdena bildar en grön struktur som syftar till att säkerställa områdets ekologiska funktion, landskapsvärden samt att samordna natur och rekreation med annan markanvändning.</p> <p>I utlåtandet föreslås flera ändringar som borde göras i det framlagda planutkastet. I samband med det fortsatta arbetet kommer man att bedöma till vilka delar de föreslagna ändringarna är ändamålsenliga och till vilka delar det skulle vara bättre att anvisa detaljerade beteckningar t.ex. i samband med detaljplanen.</p> <p>Naturskyddsenheten vid NTM-centralen i Södra Österbottens har i ett utlåtande konstaterat att bestämmelserna är ändamålsenliga och tryggar de identifierade naturvärdena på ett tillräckligt sätt. NTM-centralen lyfter dock fram vissa brister som kommer att beaktas i den fortsatta planeringen.</p> <p>Inventeringarnas tillräcklighet och beteckningarnas styrande verkan kommer dock även i fortsättningen att behandlas tillsammans med myndigheterna, och i utformningen av planen strävar man efter att ta fasta på intressenternas synpunkter på ett ändamålsenligt sätt.</p> <p>De tekniska uppgifterna om projektet i området kommer vid den fortsatta planeringen att preciseras bl.a. i fråga om industriområdets omfattning, behövliga lednings- och rörinjer samt andra eventuella faktorer som kan medföra miljökonsekvenser. Vid utarbetandet av planen kommer resultaten av det MKB-förfarande som inletts av projektaktören att utnyttjas.</p> <p>Solkraftsområde (EN-Aur) Genom delgeneralplanen strävar man efter att främja användningen av förnybar energi (solkraft) och att möjliggöra industriell verksamhet som bygger på gröna energikällor (väte).</p>
--	--

<p>På stranddelgeneralplanområdet på den östra stranden av Storträsket lär det ha funnits flygekorre, så det kan vara möjligt att det finns flygekorre eller lämplig livsmiljö för flygekorre på luo-4 (c). Det måste utredas vid planläggningsförbandet.</p> <p>Mellan de olika livsmiljöerna eller de lämpliga livsmiljöerna för flygekorre bör det säkerställas ekologiska flyttningsskorridorer, förflyttningsskorridorer för flygekorre och korridorerna ska utmärkas med beteckning och ändamålsenlig bestämmelse i planen.</p> <p>Bäcken som leder från källområdet, det källförande skogskärret och trakten av motorsportbanan (till en början som två vattenfåror som går samman till en vattenfåra), vilken har blivit allt mera naturenlig och är som mest naturenlig i loppet genom den gamla skogen norr om Solvängen och genom Solvängens kulturmiljö och lund och mynnar ut i Flybäcken, ska fördes med beteckning och bestämmelse för vattendrag och skyddad miljö enligt vattenlagen och eventuellt med bestämmelse att avses att restaureras till naturenlig bäck, lämplig beteckning kunde vara W/s. Särskilt speciellt är det, när bäcken vid gränsen mellan den öppna ängen och lunden med de storvuxna asparna, går under marken på ett kort avsnitt.</p> <p>Källan, som finns i den norra delen av den gamla skogen och torde vara inom luo-1 området, som kan tyvärr ha påverkats av tidigare dikning i omgivningen, men är enligt vår mening restaurerbar, ska utmärkas med W/s. Källan finns utmärkt på äldre grundkartor. Det är förbjudet att förstöra källor enligt vattenlagen.</p> <p>Något åt öster från källan finns ett skogskärr med riklig skogsfräken och ormbunkar samt orkidén Jungfru Maria hand. Det är närmast fråga om skogsfräkensskogskärr, som är skyddad som särskilt viktig livsmiljö enligt skogslagen. Området ska utmärkas som luo-10 med motsvarande text som de övriga skogslagsobjekten. Skogskärr hör även till hotade naturtyper, så det är absolut viktigt att det inte finns inom det planerade T/kem-området. så fall ska det exkluderas från det med ett tillräckligt brett skyddsträdbestånd som bibehålls i naturligt tillstånd omkring.</p> <p>I delgeneralplanutkastet har viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen skyddats genom att på jord- och skogsbruksdominerat område (M) anvisats trädfattig myr med beteckningen luo-6 trädfattig myr, som finns isolerat inne i den planerade solkraftparken.</p> <p>Områden som har betecknats med luo-1–7 är inte i praktiken helt skyddade då de finns på M-områden. Det är</p>	<p>När solkraftverken är i drift ger de avsevärt mindre utsläpp jämfört med alla fossila energiformer. På lokal nivå är de största konsekvenserna för klimatet att skog måste fällas där kraftverk ska uppföras. Granskat rent ur klimatsynvinkel kan projektet dock motiveras med att minskningen av luftutsläppen förutsätter en ökning av förnybara energiformer och att planeringsområdet har ett lämpligt läge för energiproduktion.</p> <p>Bostadsområde (AP) Avgränsningen av det bostadsområdet som anvisats i Borgmästarängen kommer att ses över i samband med den fortsatta planeringen. I ett senare skede kommer också en detaljplan att utarbetas för området. I samband med planen kan man säkerställa att områdets naturvärden bevaras och att byggandets omfattning lämpar sig för området.</p> <p>Natura-bedömning Resultaten från MKB utnyttjas i bedömningarna i planens förslagsskede. Också en Natura-behovsprövning och en eventuell Natura-bedömningen görs före förslagsskedet.</p> <p>Gamla Närpesvägen I utkastet till delgeneralplan har Gamla Närpesvägens sträckning i södra delen märkts ut i enlighet med nuläget. När markändringen förändras blir man tvungen att flytta vägsträckningen till västra kanten av de nya kvartersområdena. Sättet att bygga vägen, vägens dimensioner och mer exakta placering avgörs i detaljplanen.</p> <p>Spårreservering Spårförbindelsen som föreslogs i planutkastskedet har tagits bort i planförslaget.</p> <p>Motorsportbana och skjutbana samt PIMA-områden För en motorbana och en skjutbana har områden anvisats på norra sidan av industriområdena. Dimensioneringen av områdena och den närmare placeringen av funktionerna avgörs i samband med detaljplanläggningen när markanvändningen inom hela området preciseras. Eventuella förorenade markområden kommer att undersökas och vid behov saneras.</p> <p>FINIBA-område Planeringsområdet är nästan helt beläget inom ett nationellt viktigt fågelområde (FINIBA), som är en mycket omfattande helhet jämfört med det planerade området. De arter som ligger till grund för FINIBA-området är bl.a. tjäder.</p> <p>Utredningar om gjorts i samband med planläggningen har gjort det möjligt att precisera uppgifterna om det</p>
--	--

enbart fråga om riktgivande skydd, om inte arten är direkt skyddad av lag. Inte ens luo-3 området på Bergmannasbergen är skyddat, då det anvisas en riktgivande rörelledning genom området. Skogslagen gäller på M-områden i delgeneralplanområden.

I planebeskrivningen måste det tas ställning till den rättsliga inverkan av de riktgivande luo-beteckningarna (skyldigheter och rättigheter samt miljökonsekvenser).

Naturminnet öster om Gamla Närpesvägen, en bollgran, ska utmärkas med en blå kvadrat och SL-2 och "Fredat naturminne enligt naturvårdslagen.

Det finns ett speciellt träd med naturvärden utnämnt av Skogscentralen på den västra kanten av Bergmannasbergen. Det bör utmärkas med en blå kvadrat och SL-3 beteckning samt bestämmelse "Avses att fredas som naturminne enligt naturvårdslagen."

Det fredade naturminnet inom lunden luo 4 (a) Solvängen ska utmärkas med blå kvadrat med beteckningen SL-1 och "Fredat naturminne enligt naturvårdslagen."

Fornminne

Fornminnet den s.k. Jättekirken är ett fornminne som är minst 100 år, lika så de oerhört massiva stengärdesgårdarna kring ängarna och i lunden vid Jättekirken, dessa måste utmärkas med blå kvadrat med sm.

Industri- och lagerområde T/kem

Angående industri- och lagerområde för en betydande produktion eller lagring av farliga kemikalier finns/ får placeras framför vi följande. Det har förekommit uppgifter om att industrianläggning för tillverkning av grönt stål utgående från järnmalm, följaktligen med metan som energikälla. På basen av planebeskrivning kommer det fram att industrianläggningarna som planeras på T/ kemområdet utgör s.k. SEVESO -anläggning. Vi påstår, att vätgas – och metaniseringsanläggningar samt stålverk hör till SEVESO -anläggningar. I så fall att den s.k. Plug Power Inc. etableringen av någon orsak inte förverkligas, så är det möjligt att någon annan SEVESO anläggning kommer till området.

SNoM anser, att beteckningen T/kem saknar en tillräckligt tydlig och entydig samt beskrivande planebestämelse med tanke på den verksamheten som slutligen kan placeras där d.v.s. vilken slags SEVESO anläggning som helst. Dessutom med beaktande att det på 400 meters avstånd finns den närmaste fasta bosättningen i Tjock i sydsydöst och både fast och fritidsbosättning i sydväst

lokala fågelbeståndet, och vid naturinventeringarna i planområdet har man satsat på att kartlägga fågelbeståndet. Terräng som lämpar sig bl.a. för tretåig hackspett bevaras i naturligt tillstånd. I området gjordes inga observationer av lavskrika, och inga tecken på tjäder sågs heller.

Andra utredningar planer som berör området

Till utlåtandet hade bifogats en heltäckande förteckning över tidigare utredningar och planer som gäller området och som ska antecknas för kännedom. Vid delgeneralplaneringen stöder man sig i första hand på aktuella utredningar samt på utredningar som stöder planeringsskalan i området och på bedömningar som görs på basis av dessa. Dialogen med myndigheterna, samråden och förfarandet med utlåtanden i enlighet med OAL säkerställer att rapporterna är tillräckliga.

<p>och väst på samma avstånd. Hela centrumet i Kristinestad stad ligger på ca 2 kilometers avstånd.</p> <p>En bra planebestämmelse ska vara lätt att förstå och det ska framgå vilka rättigheter och skyldigheter planebeteckningen och bestämmelsen innebär för var och en. Det skulle vara bra att inkludera en beskrivning och att hänvisa till text i planebeskrivningen om vad det innebär att SEVESO anläggningar planeras och kan anläggas på T/kem området.</p> <p>planbeskrivningen ska rättsverkningarna av planebeteckningarna och -bestämmelserna komma fram, t.ex. att för SEVESO anläggningar gäller EU-direktivet 2012/18/EU det s.k. SEVESO III-direktivet som stadgar om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser där farliga ämnen ingår. Artikel 13 i nämnda direktiv behandlar markanvändningsplanering. Säkerhets- och kemikalieverket har uppgjort en lista över möjliga objekt som kan orsaka olyckor. Bl.a. ska det enligt artikel 13 i SEVESO III direktivet upprättas tillbörliga säkerhetsavstånd mellan SEVESO anläggningar och bostadsområden, byggnader och områden som används av allmänheten, rekreatiomsområden, och så långt det är möjligt, större trafikleder samt beakta behov av skydd av naturområden som av särskilt intresse eller är särskilt ömtåliga och ligger nära verksamheter för SEVESO anläggningar.</p> <p>SEVESO anläggningar är anläggningar där det ingår farliga ämnen och det är fara för allvarliga olyckshändelser. Följden av allvarliga olyckshändelser kan sträcka sig över nationella gränser. Allvarliga olyckshändelser har ofta svåra följder, vilket bevisas av olyckor som Seveso, Bhopal, Schweizerhalle, Enchede, Toulouse och Buncefield. Se för vidare information Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/18/EU om åtgärder för att förebygga och begränsa faran för allvarliga olyckshändelser, där farliga ämnen ingår och om ändring och senare upphävande av rådets direktiv 96/82/EG, det s.k. SEVESO III direktivet.</p> <p>Enligt 17 § 3 mom. i Markanvändnings- och byggförordningen (895/1999) ska planbeskrivningen utarbetas med iakttagande av de krav på miljörapporter som anges i artikel 5 och bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan. Enligt artikel 5.1 ska det utarbetas en miljörapport där den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra och rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd identifieras, beskrivas och utvärderas. De uppgifter som ska lämnas för detta ändamål, anges i bilaga 1 till direktivet.</p>	
---	--

<p>Det finns inte någon sådan någon sådan miljörapport i enlighet med artikel 5.1 i direktivet i planebeskrivningen.</p> <p>Planbestämmelsen för T/kem ska var skrivet på svenska med samma ord som på finska - ordet "farliga " har inte skrivits ut på svenska. Det finns ingen T/kem anläggning på området för tillfället, så det behöver inte skrivas ut i planebestämmelse att det finns en sådan.</p> <p>Det är alldeles otillräckligt att enbart som planebestämmelse ha texten "Området planeras mera ingående i detaljplanläggningen." Inom T/kem området bör redan i delgeneralplanläggningen t.ex. anvisas erforderliga faro- och skyddsområden.</p> <p>Riktgivande rörledning SNoM kan absolut inte godkänna att den riktgivande rörledningen dras igenom luo-3- området (Bergmannasberget) och invid luo-4 området med den s.k. Jättekyrkan och lunden samt genom luo-6 området samt längs Gamla Närpesvägen. Det är ett exempel på, att staden Kristinestad inte seriöst avser att värna om naturvärde. Luo-beteckningen, som är riktgivande skydd på M-område, jord- och skogsbruksdominerat område, är i verkligheten inte ett tillräckligt skydd för naturvärdena.</p> <p>Riktgivande spårinje Den riktgivande sträckning för spårinjen ska strykas, eftersom den går genom Luo-6 område för skydd av förekomst av sotnätfjärilen som är fridlyst, starkt hotad art (EN) som kräver särskilt skydd enligt 75 § i naturvårdslagen. Spårinjen kan dras söderut mot Kristinestadsvägen, men inte över bergsområdet med fornminnena som finns öster om Solvängen. Alternativ ska utredas för spårinjen. För riktgivande spårinje strykas att den är bindande. Vilka skyldigheter och rättigheter samt miljökonsekvenser innebär det, vilka alternativ har utretts?</p> <p>Jord- och skogsbruksdominerade områden (M) SNoM:s ställningstaganden om de jord- och skogsbruksdominerande områdena, M- områdena är följande: Skogs- och bergslandskapet som sträcker sig från den östra sidan av motorsportsportbanan och västra sidan av skjutbanan med fornminnen ska bevaras i naturtillstånd som en bergig ås söderut. Fornminnena ligger på 30 m över havsnivån. I detta skogsområde kan det ännu finnas tjäderspelplats, vilket hör till att utreda vid planläggningen. Skogarna är halvöppna och mycket fina bärplockningsmarker, för både lingon och blåbär. Det går vandringsstigar i skogsområdet, till fornminnena (skylten till fornminnena vid Gamla Närpesvägen bör staden fixa i skick) och uppe på bergen. Det här skogiga bergsområdet kunde utmärkas med MY beteckning med beskrivningen</p>	
---	--

”Jord- och skogsbruksdominerat område med särskilda miljövärden. Ingen kalavverkning är tillåten. Skogsbruksåtgärder ska ske med försiktighet så, att inte de särskilda miljövärdena för området förstörs.”

Solkraftsområde (EN-Aur)

Stadsstyrelsen planläggningssektion har fattat beslut om planeringsbehovsavgörande 23.11.2023 § 51 Ansökan om avgörande gällande planeringsbehov för solkraftverk på del av Krs don. jord 287-401-14-0 i Kristinestad. Sydbottens natur och Miljö r.f. har anfört besvär över beslutet. I besväret yrkar vi på att beslutet upphävs och ansökan förkastas på den grunden att ifrågavarande beslut har tillkommit i felaktig ordning och annars strider mot lag. I vår besvärsskrift framför vi motiveringar till besväret bl.a. uppfylls inte förutsättningarna enligt 137 § i markanvändnings- och bygglagen.

Planebestämmelsen tyder på att ifrågavarande området för energiförsörjning ”Området har reserverats för produktion av solenergi” har lovats bort av någon person/några personer, tjänsteinnehavare på förhand. Så har kan det inte gå tillväga inom kommunalt beslutsfattande. Vi förhåller oss oerhört kritiskt till förfarandesättet gällande ifrågavarande området. Enligt föreliggande planebestämmelse bestämmer man att bygglov får beviljas på basen av delgeneralplanen. Markanvändnings- och bygglagens huvudprinciper uppfylls inte genom detta förfarande. Både konsekvensbedömningen av projektets förverkligande och deltagande och växelförfarandet är mera inskränkt både särskilt genom planeringsbehovsavgörandeförfarandet och också genom att bygglov beviljas på basen av delgeneralplanen.

Sydbottens Natur och Miljö r.f. anser att En-Aur ska strykas från planen helt och hållet. Det anvisade området för solpanelkraftverket är inte lämpligt för ändamålet av många orsaker. Att hävda, att det finns inget tryck på att bostadsområden utvidgas åt det hållet mot norr, kan inte anses vara ett hållbart argument. Det borde vara en naturlig riktning att bostadsområden byggs åt det hållet, även med tanke på eventuellt kommande havsvattenivåhöjning. Det finns exempel på sådana områden som ingen torde för 40 år sedan trott att skulle bebyggas t.ex. den östra stranden, dit förlades tidigare skrotfirmor, industrier och verkstäder och mindre upplag. Det området har nu lyxvillor vid och nära stranden och egnahemshusområden högre upp i tidigare skog och fina parhus och radhus med havsutsikt. Nu samsas mindre industriområden med egnahemshusområden och radhusområden, vilket har lett till klagomål i enskilda fall.

Bostadsområde (AP)

Även i delgeneralplanutkastet har ett mindre bostadsområde AP reserverats på Borgmästarängen. Det nya AP-området anser vi, att inte är lämpligt att reserveras på det området. Det finns ett skyddsvärt naturområde, som enligt Kanckos naturinventering kallas för en försumpad klubbalskog. Det är fråga om ett naturenligt klubbalskogs-kärr.

Klubbalskärr och rännilar

Längre österut invid och på västra sidan av Kristinestadsvägen finns en barrskog där kattugglan häckar. Kattuggleholk finns på ett träd. Tyvärr har skogen fallit vid storm och därför är den för tillfället rätt så uthuggen. Både det naturliga klubbalsräsket och den för tillfället glesa barrskogen ska bibehållas i naturtillstånd. Genom alskogskärret leder en vattenrännil. Vattenrännilar är skyddade enligt vattenlagen. Vattenrännilen med omgivande klubbalskärrskog och barrskogen mot Kristinestadsvägen ska förses med naturskyddsbestämmelse. Det går dessutom en stig igenom området mellan naturstigen från Natura 2000 området Skogar vid Norrfjärden ut till Närpesvägen (yt/s).

Staden har deltagit vid anläggande av en tydligare sträckning av stigen. Det skulle vara naturligt att det här skogs- och skogskärrområdet inkorporeras i Natura 2000 området Skog vid Norrfjärden. Det är även fråga om ett naturligt närrekreationsområde. De åkrar som för tillfället är öppna ända ut till korsningen Mellan Närpesvägen och Kristinestadsvägen ska bibehållas som öppna och betecknas som ma-område.

Korsningen mellan Kristinestadsvägen och Närpesvägen (yt/s)

Aspdungen på den sydvästra sidan av korsningen Kristinestadsvägen-Närpesvägen (yt/s) ska bibehållas för att bevara de hålbbyggande fåglarna och som flyttningskorridor för flygekorren och lämplig livsmiljö för flygekorre.

Naturabedömning

En naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen (9/2023) måste göras upp. Planeringsområdet ligger intill Natura 2000 området Skog vid Norrfjärden (FI0800154).

De åtgärder som planeras på planeringsområdet kan åtminstone ha betydande indirekta konsekvenser på de skyddssyften som Natura 2000 området har grundats på basen av, beroende på olika exploaterande verksamheter på naturområden, sprängning, brytning och krossning samt utjämning, ändrade markstrukturer, ändrad vattenhushållning och skövlingen av skog på ett

vidsträckt område samt avstängning av naturliga ekologiska förbindelseleder för olika organismer.

Gamla Närpesvägen

Gamla Närpesvägen är inte allmän väg för nuvarande, den får endast användas av dem som behöver få tillträde till sina fastigheter vid vägen. Gamla Närpesvägen får inte förvandlas till förbindelseväg, yt i delgeneralen. Närpesvägen har en skyddsvärd sträckning och vägens utseende måste bibehållas. Det går ett skidspår som är välbesökt längs vägen. Vägen är en populär cykelled. Gamla Närpesvägen måste helt och hållet uteslutas från T/kemområdet.

Motorsportbana och skjutbana samt PIMA-områden

SNoM anser, att det nuvarande läget för motorsportområdet och området för skjutbanan ska bibehållas på sitt nuvarande ställe. Områdena är införda i miljövårdens datasystem som markförorenade områden s.k. PIMA-objekt. En beteckning och bestämmelse för förorenad mark måste införas i planen.

Dessutom är den gamla avstjälningsplatsen ett förorenat område, en gammal avstjälningsplats som borde ha sanerats för länge sedan. På området har en el station för solkraftverket planerats. Det måste noggrant utföras kartläggning av markens föroreningar och utbredning.

Tidigare utredningar

Vid naturinventeringen, som gjordes för utredningen av miljökonsekvenserna av byggandet av solenergianläggningen och för resten av planeringsområdet har inte tidigare gjorda naturinventeringar och naturuppgifter använts som utgångsmaterial. Enligt 1 § 1 mom. i markanvändnings- och byggförordningen ska vid utredningen av konsekvenserna av planer som avses i 9 § i MBL beaktas tidigare utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar.

Uppgifter från laji.fi har begärts om av konsultföretaget Envibio. I laji.fi har i stort sett införts mycket slumpmässigt artobservationer beroende på privata personers hobby och aktivitet. Naturinventerarna torde inte ha använt uppgifterna i Bird Lifes "lajitietohavainnot". Det är även beroende på enskilda människors hobby och aktivitet att införa sina observationer dit. Nämnvärt och beaktningsvärt är att dessa nämnda två register över arter inte kommunicerar med varandra.

Har inventerarna vänt sig till olika myndigheter som ansvarar över införande av naturskyddsuppgifter om t.ex. hotade arter i området i sina respektive förvaltade register?

FINIBA-område

Planeringsområdet ligger nästan helt och hållet inom ett nationellt viktigt fågelområde (FINIBA), Sydösterbottens skogar (720069). Det är ett särskilt viktigt område med tanke på naturens mångfald. FINIBA området har redan naggats av belastande verksamhet i stor skala av flera förverkligade vindkraftsområdena: Böle och Pjelas samt Svalskulla samt det inte förverkligade Åback vindkraftsprojektet. FINIBA-området är ett nationellt betydande häcknings- och samlingsområde för hotade och nära hotade fågelarter och fågelarter som omfattas av Finlands internationella ansvar. I området finns även regionalt sällsynta fågelarter.

Nationella strategier och lagar

I den fortsatta behandlingen ska följande riksomfattande strategier och lagar tas i beaktande: Strategin för friluftslivet som har vunnit laga kraft och Biodiversitetsstrategin som kommer troligen att vinna laga kraft och den nya naturvårdslagstiftningen i vilken ingår bl.a. frivillig ekologisk kompensation av naturområden, stöd för återställa natur- och kulturområden, att trygga biomångfalden, förhindra försämring av biomångfalden samt förordningen om återställande (ennallistamisasetus) som har trätt i kraft. Det handlar bl.a. om att trygga ekosystemtjänsterna och att befrämja tryggnad av biomångfalden och att återställa naturområden.

Det är fråga om för invånarna särskilt i centrum med omnejd, viktiga rekreations- och naturområden, som är belägna nära intill centrum, som nås på gångavstånd och som kan nyttjas på ett mångsidigt sätt för rekreation, avkoppling, naturobservationer, bär- och svamplockning samt jakt. Människornas hälsa befrämjas både fysiskt och psykiskt. De hälsobefrämjande effekterna är som bäst i naturenliga biologiskt mångformiga områden, vilket det finns forskningsresultat över.

I planen måste i dagsläget beaktas koldioxidavtryck, kolsänkor och kollager, biodiversitet, rekreationsliv och naturvärden, landskapsbilden och stadens framtida behov av eventuella behov av mark för bosättning. Det är en fråga om vad invånarna värdesätter och behöver också i nära och längre framtid.

Skogsmark som på ett naturligt sätt upptar koldioxid bör alltid så långt som möjligt bevaras som skog och fortsatt upptagare av koldioxid och kan därför inte ersättas av solpaneler eller andra industriområden. Detta bör alldeles särskilt tas hänsyn till, då Finland det senaste året har prickats för att avverka alldeles för mycket skogsmark.

Bilaga till utlåtandet: Lista på tidigare utredningar och publikationer som innehåller uppgifter om naturen på planeringsområdet.**Tidigare utredningar och planer**

Över planeområdet finns det uppgifter över naturen i naturinventeringar, inventering av gammelskogar i Kristinestad, kartläggningar av värdefulla bergsområden och vårdbiotoper från tidigare. Det finns ställningstagande av Länsstyrelsen i Vasa län enligt vilken naturen i Solvängen med omgivande kulturmiljö och gammelskog, Bergmannasbergen och Ilolinnområdet vid Storträskets östra strand är mycket värdefull. Det finns uppgifter över naturen i utlåtanden i samband med skogsbruksplaner för stadens skogar, både för tidigare och den senaste skogsbruksplanen. Utlåtandena gäller stadens skogsbruksplaner för olika 10-årsperioder och när de utarbetats har man besökt terrängen och gjort anteckningar. Det har t.ex. noterats att det i Nedsjö-området förekommer källförande skogar. Källområde har konstaterats att finns i skogen norr om Solvängen, söder om motorsportbanan.

Naturinventeringar med uppgifter om av staden ägda områden finns åtminstone:

- Lundberg, Carl-Anders 1978 (2 upplagan): Naturinventering i Kristinestad
- Läroplansgruppens i biologi och geografi slutrapport 1982
- Lillandt, Bo-Göran 1988: Inventering av mossarna i Kristinestad.
- Sahlberg, Sari 1991: Värdefulla naturobjekt inom Kristinestads skogsområden.
- Byholm, Patrik 1994: Gammelskogsinventering i Kristinestad.
- Sjöblom, Robin (2020): Uppdatering av vårdbiotoperna i Kristinestad, NTM-centralen i Södra Österbotten.
- Skrifvars, Amalia (2020): Inventering av värdefulla skogsnaturområden i Kristinestad.

Skogsbruksplanerna för av staden ägda skogar:

Det finns en skogsbruksplan för skogarna på området, Kristinestads stads skogsbruksplan 2019-2028. Efter utlåtanderundan togs förslaget på förnyelse (läs kalavverkning) bort för fyra figurer och delvis för en figur på Solvängen-området och skogen omkring. För två skogsfigurer ändrades förnyelse till kontinuitetsskogsbruks principer och för två skogsfigurer förlängdes omloppstiden för skog. Sammanlagt finns det uppgjorda skogsbruksplaner för åtminstone sju 10 årsperioder.

<p>Det finns material i den tidigare generalplanen som uppgjordes för området.</p> <p>Delgeneralplan för vindkraftspark vid gamla Närpesvägen (DNr TEKN:59/2010/51). Stadsfullmäktige 31.10.2011 § 68 PVO-Innopower Oy: ansökan om uppgörande av delgeneralplan för vindkraftspark vid Gamla Närpesvägen. Naturutredning har gjorts upp i anslutning till ärendet.</p>	
<p>4. Östermarks kommun</p> <p>Kommunstyrelsen i Östermark ser positivt på projektet ur regional synvinkel; Östermark har inget att anmärka på projektet.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Antecknas för kännedom.</p>
<p>5. Österbottens Förbund</p> <p>Österbottens landskapsplan 2040 och utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 är väl refererade i planbeskrivningen. Med tanke på att ett utkast till Österbottens landskapsplan 2050 hållits framlagt kunde ett kartutdrag från planutkastet (senare planförslaget) med fördel fogas till beskrivningen. Då landskapsplanprocessen framskrider parallellt med delgeneralplanen vore det viktigt att notera eventuella ändringar i landskapsplanens planbeteckningar och planeringsbestämmelser som berör delgeneralplanen.</p> <p>Som framkommer i planbeskrivningen är planläggningsområdet inte anvisat som ett regionalt betydande industriområde i Österbottens landskapsplan 2040. Stadens mål för områdesanvändningen har kommit fram under planprocessen och Österbottens förbund konstaterar att detta beaktas vid utarbetandet av förslaget till Österbottens landskapsplan 2050.</p> <p>I utkastet till delgeneralplan anvisas en beteckning för spårlinje, vars läge är riktgivande men förbindelsen bindande. I planhandlingarna framkommer inte på vilket sätt behoven och förutsättningarna att förverkliga förbindelsen har utretts. Österbottens förbund ser det som viktigt att utvecklingen av fungerande trafikledjor och deras knutpunkter styrs så att landsvägs- och järnvägs- trafikerna kan komplettera varandra. De trafikmässiga konsekvenserna bör därför granskas ur ett helhetsperspektiv med beaktande av att flera stora industrietableringar planeras inom stadens område.</p> <p>I utkastet till delgeneralplan anvisas även beteckning för rörledning där läget är riktgivande men förbindelsen</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Landskapsfullmäktige i Österbottens förbund godkände Österbottens landskapsplan 2050 vid sitt möte 7.4.2025, och när den träder i kraft upphävs Österbottens landskapsplan 2040. Planbeskrivningen ses över i fråga om det aktuella läget med landskapsplanerna.</p> <p>Vid Kristinestadsvägar och Björnövägen har ett EV-område anvisats, där de infrastrukturlinjer som området behöver kan placeras. I delgeneralplanen har dessutom en linje för en vattenledning anvisats med riktgivande beteckning. Syftet med vattenledningen är att ta in havsvatten som process- och kylvatten för vätgasanläggningen samt att leda det behandlade kyl- och avloppsvattnet tillbaka ut i havet. Rörledningen dras längs utkanten av Björnö mot hamnen i huvudsak under marken.</p> <p>Syftet med anslutningsröret för väte är att överföra grönt väte som produceras vid anläggningen till det riksomfattande överföringsnätet som Gasgrid Finland planerar. Röret planeras preliminärt i riktning med Kristinestadsvägen från Björnö österut till Grannasbacken. Anslutningsröret gör det möjligt att överföra vätgas i ett rörnät utan betydande vägtransporter. Närmare placering av rören och utrymmesreserveringar avgörs på basis av mer ingående planer i den detaljplan som ska utarbetas för området.</p> <p>Planerna för industriområdet har preciserats och det finns inte längre behov av ett industrispår. Därför har den riktgivande sträckningen för ett industrispår, som ingick i planutkastet, tagits bort från planförslaget. Den trafikmässiga bedömningen har kompletterats i planbeskrivningen med uppgifter om trafikens inriktning,</p>

<p>bindande. Men i planhandlingarna framkommer inget om vad beteckningen grundar sig på.</p> <p>Inom delgeneralplanens område finns en regionalt betydande transformatorstation med anslutande kraftledningar. Enligt landskapsplanens planeringsbestämmelse gäller byggnskränkning enligt 33 § i markanvändnings- och bygglagen både för transformatorstationen och ledningsgatorna. Eftersom det är viktigt att försäkra sig om att det vid behov finns utrymme för en utvidgning av elstationen är det viktigt att i delgeneralplanprocessen utreda och beakta eventuella utvidgningsbehov av elstationen och de anslutande kraftledningsgatorna.</p> <p>I delgeneralplanen anvisas områdesreserveringar för produktion av solenergi som enligt planhandlingarna baserar sig på ett separat avgörande om planeringsbehov. I planbeskrivningen borde tydligt framkomma vilka utredningar som ligger till grund för solenergianläggningen.</p> <p>Vid bedömning av planens konsekvenser skulle det vara viktigt att beskriva eventuella säkerhetsrisker de planerade anläggningarna kan medföra, som till exempel risk för kemikalieolyckor eller bränder.</p> <p>Österbottens förbund ser det som positivt att dagvattenhanteringen beaktas i de allmänna planbestämmelserna som gäller delgeneralplanområdet men konstaterar att det i planhandlingarna inte framkommer på vilket sätt dagvattenhanteringen har utretts. Med tanke på de utmaningar klimatförändringarna medför skulle det också vara viktigt att redogöra huruvida delgeneralplanen berör översvämningskänsliga områden.</p> <p>Planen medför att förhållandevis stora ytor kan exploateras. Eftersom allt byggande ger överskottsmassor är det orsak att anvisa områden för överskottsmassor i delgeneralplanen eller alternativt att i planbeskrivningen berätta var överskottsmassorna ska placeras ifall de inte placeras inom planlägningsområdet.</p> <p>I planbeskrivningens kapitel 2.1 (Planeringssituation och planer som styr planläggningen) hänvisas till Österbottens klimatstrategi 2040. Denna har ersatts av Österbottens landskapsstrategi, som godkändes av landskapsfullmäktige 23.5.2022. Landskapsstrategin består av en landskapsöversikt och ett landskapsprogram.</p>	<p>belastningen på anslutningsområdena samt eventuella åtgärder för att förbättra trafiken.</p> <p>Med Fingrid har man förhandlat om en utvidgning av elstationen. I delgeneralplanprocessen beaktas eventuella behov av att utvidga transformatorstationen och kraftledningsgatorna.</p> <p>Planbeskrivningen kompletteras med uppgifter om eventuella säkerhetsrisker som de planerade anläggningarna kan medföra, som till exempel risk för kemikalieolyckor eller bränder.</p> <p>I det område som anvisats för solenergiproduktion har detaljplanering inletts och för området har utarbetats inventeringar och utredningar som stöder planläggningen. I delgeneralplanen har solenergiområdet anvisats i samma omfattning som i detaljplanen. Detaljplanen har nått förslagsstadiet.</p> <p>Hanteringen av dagvatten och de risker som är förknippade med detta har behandlats på allmän nivå vid bedömningen av planens konsekvenser. En delgeneralplan är till sin natur översiktlig och i den avgörs inga detaljerade lösningar för hantering av dagvatten. På området har man inlett detaljplanering, där man närmare granskar vilka områdesreserveringar som behövs för hantering, bortledning och fördröjning av dagvatten samt fastställer detaljerade principer för dagvattenhanteringen. I det sammanhanget bedöms också eventuella översvämningsrisker och konsekvenser i anslutning till klimatförändringen.</p> <p>Enligt miljöförvaltningens tjänst med översvämningskartor ligger största delen av planeringsområdet inte inom ett identifierat område med översvämningsrisk. I den södra delen av planeringsområdet, kring Norrfjärden samt öster om Kristinestadsvägen finns områden med översvämningsrisk. I delgeneralplanen har dock inget nytt byggande eller annan markanvändning som är känslig för översvämningsrisker anvisats. Översvämningsriskerna och hanteringen av dagvatten beaktas dessutom vid den fortsatta planeringen av området och i samband med detaljplanläggningen.</p> <p>I samband med detaljplanläggningen görs en granskning av massbalansen och uppskattas det överskott av jordmassor som uppstår i området och av eventuellt behov av fyllning. Utgångspunkten för planeringen är att de jordmassor som uppkommer i området i största möjliga utsträckning kan utnyttjas vid utjämningen och byggandet så att en så god massbalans som möjligt uppnås.</p>
--	--

	<p>Syftet är att fastställa sådana bygghöjder och byggprinciper för området som minimerar behovet av transport av stora mängder marksubstanser och av att placera markmassor utanför området. Samtidigt strävar man efter att minska miljökonsekvenserna, trafiken och kostnaderna i anslutning till byggandet.</p> <p>På basis av granskningen av massbalansen fastställs i detaljplaneskedet närmare vilka bygghöjder som lämpar sig för området, byggets omfattning samt eventuella områdesvisa utjämnings- och fyllningslösningar.</p> <p>Behandling/transport av överskottsmassa gås i genom i beskrivningen.</p> <p>I 2.1 i planbeskrivningen ersätts Österbottens klimatstrategi 2040 ersätts med Österbottens landskapsstrategi, som landskapsfullmäktige godkände 23.5.2022.</p>
<p>6. Logistikregementet</p> <p>Eftersom generalplanen gör det möjligt att använda området för energiproduktion och industriverksamhet föreslår Försvarmakten – för att trygga sina verksamhetsförutsättningar – att följande allmänna bestämmelse om vindkraft läggs till planen: Om byggande av över 50 meter (total höjd över markytan) höga vindkraftverk ska utlåtande begäras av Försvarmaktens huvudstab. Försvarmakten har inget annat att anmärka på planutkastet.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Man avser inte placera vindkraftverk i området. Användningsändamålet för områdena preciseras i förslagsskedet. Planens allmänna bestämmelser se över med utgångspunkt i logistikregementets utlåtande.</p>
<p>7. Naturresursinstitutet</p> <p>I och med solkraftverks- och industribyggandet bedöms följande konsekvenser uppkomma allteftersom trädbestånd och växtlighet avlägsnas. Att skogsarealen minskar, terrängen bearbetas och byggande inleds bedöms medföra konsekvenser för däggdjuren. Naturresursinstitutet anser att man förutom splittring av livsmiljöer som en konsekvens bör tillägga att staketen hindrar djur från att röra sig fritt (solkraftverken kommer att inhägnas med 2,0 m höga stängsel). Tills vidare känner man inte så bra till hur solkraftverk påverkar djurlivet, men för vissa arter kan kraftverken även medföra andra konsekvenser utöver förlorade eller försämrade livsmiljöer.</p> <p>I mitten av ett solkraftverksområde ligger ett skogslagsobjekt (en trädfattig myr). Delgeneralplaneområdet är beläget i FINIBA-området Suupohjan metsät, där bl.a. tjäder har varit en art som legat till grund för bestämningen. Vid naturinventeringen gjordes inga observationer av</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Planbeskrivningen kompletteras när det gäller konsekvenserna för djur och ekologiska förbindelser med hänsyn även till splittringen av livsmiljöerna och eventuella hinder för rörligheten som inhägnandet av områdena kan medföra. Vid konsekvensbedömningen tar man fasta på att det fortfarande råder osäkerhet kring de konsekvenser som solkraftverken har för djurlivet och att konsekvenserna kan variera efter art.</p> <p>Vid den fortsatta planeringen beaktas områdets naturvärden, ekologiska förbindelser samt skogslagsobjekten. På grund av delgeneralplanens allmänna karaktär preciseras det närmare genomförandet av områdena, byggandets omfattning, skyddszonerna och eventuella inhägnade områden i samband med detaljplanläggningen och annan mer detaljerad planering.</p>

<p>tjäder. Fågelräkningarna gjordes under tre morgnar 24.5, 14.6 och 21.6.2023. Metoden beskrivs inte mer ingående i planbeskrivningen. Det har inte gjorts några kartläggningar av skogshönsens spelplatser i området.</p> <p>Naturresursinstitutet påpekar att hönsfåglarna uppvisar stora variationer i populationsstorleken mellan åren, vilket innebär att räkningar under bara ett år kan ge en felaktig bild av områdets betydelse som förökningsmiljö. Material som bara omfattar ett år kan innehålla sporadiska variationer. I så fall bör man vara försiktig med att tolka och dra slutsatser av resultaten.</p> <p>Av planbeskrivningen bör det framkomma att observationer av varg och lo görs i projektområdet och/eller dess näromgivning (luonnonvaratiето.luke.fi). Enligt den senaste uppskattningen av vargstammen ligger planområdet delvis inom eller gränsar till vargreviret i Kaskö (status: familjeflock 65% TN).</p> <p>Planområdet gränsar till Natura 2000-nätverket Skog vid Norrfjärden och ligger nära Natura-områdena Tegelbruksbacken och Kristinestads skärgård. I fråga om dessa områden utarbetas en separat Natura-behovsprövning.</p>	<p>Vid konsekvensbedömningen beaktas också områdets läge inom FINIBA-området samt observationer av stora rovdjur och områdets betydelse för arternas rörlighet. Konsekvenserna för Natura 2000-områdena bedöms vid en separat Natura-behovsprövning.</p>
<p>8. Fingrid</p> <p>Vi hoppas att ni kommer att ta hänsyn till Fingrids anvisningar och principer i delgeneralplanen som helhet.</p> <p>På plankartan över utkastet till delgeneralplan har en "rörledning" markerats bredvid elstationen. Innehållet i beteckningen framgår inte av planmaterialet. Beroende på syftet med röret torde det krävas en noggrannare teknisk granskning innan det kan dras i närheten av elstationen.</p> <p>Fingrid har diskuterat med Plug Power om en ny 400 kV kraftledning, som är en förutsättning för att det planlagda produktionsområdet ska kunna byggas för Plug Powers behov.</p> <p>Denna kraftledningsförbindelse bör synas på delgeneralplanekartan, eftersom den begränsar den övriga markanvändningen och som konstruktion kan jämföras med de rör och det spår som finns anvisade med beteckningar. Vi undrar om man vid planeringen av markanvändningen i delgeneralplanen har gjort en utrymmesreservering för en ny korridor. Solkraftsområden (EN-aur) ligger tätt kring elstationen i förslaget till delgeneralplan och kan utgöra hinder för en 400 kV kraftledning.</p> <p>Fingrid svarar på de mål som ställts av staden genom att utveckla elnätet i regionen för att möjliggöra stora</p>	<p>Bemötande:</p> <p>I delgeneralplanen har interna rörlinjer anvisats med riktgivande beteckningar, eftersom de närmare tekniska kraven, genomförandesätten och utrymmesbehoven för de nya verksamheterna inte till alla delar varit kända i planutkastet. Allteftersom projektplaneringen framskrider, preciseras också var rörreserveringarna är belägna och hur stort utrymme som behövs för dem. För området uppgörs dessutom en detaljplan, i vilken nätverken för den tekniska försörjningen, ledningskorridorerna och behövliga utrymmesreserveringar specificeras närmare.</p> <p>I delgeneralplanen har ett EV-område anvisats vid Björnövägen och Kristinestadsvägen och detta kan användas för tekniska nät, som rör- och ellinjer. Den mer exakta placeringen och sättet att genomföra linjerna avgörs i samband med detaljplanläggningen och den fortsatta tekniska planeringen. I detaljplanen för Björnö hamns förbindelsekorridor (Ramboll 2025) granskas dessutom ledningarna längs Björnövägen och deras utrymmesreserveringar mer ingående.</p> <p>Syftet med vattenledningen som ansluter sig till industriområdet är att ta in havsvatten som process- och kylvatten för vätgasanläggningen samt att leda det behandlade kyl- och avloppsvattnet tillbaka ut i havet. Rörledningen går huvudsakligen under marken längs kanten av</p>

<p>industriella projekt. Fingrid har också egna behov av att utveckla och utvidga det nuvarande elstationsområdet i Kristinestad. Målet är att hitta gemensamma lösningar som gör det möjligt att genomföra projekten på ett smidigt sätt. Delgeneralplan ska stödja detta och säkerställa genomförbarheten. I detta skede är det ytterst viktigt att planeringen av ny verksamhet nära elstationen och kraftledningarna samt annan teknisk samordning sker i förväg i samarbete med Fingrid. Vi uppmanar den projektansvarige att kontakta Fingrid.</p> <p>Om byggande i närheten av en elstation eller kraftledningar ska ett separat korsningsutlåtande begäras av Fingrid. En korsning kan vara till exempel en väg, en gata, en markberedningsåtgärd, en konstruktion eller en byggnad i närheten av en kraftledning. Ett korsningsutlåtande ska begäras även om en plan skulle ha anvisats i detaljplanen. I korsningsutlåtandet behandlas de omständigheter och säkerhetsaspekter, som planeraren och genomföraren av projektet ska ta i beaktande med hänsyn i fråga om kraftledningen, mer detaljerat jämfört med utlåtandet om detaljplanen.</p>	<p>Björnöområdet i riktning mot hamnen. Det handlar om en teknisk infrastrukturförbindelse som inte medför betydande kontinuerlig trafik under anläggningens drift, utan konsekvenser för trafiken uppkommer främst i byggnadsskedet.</p> <p>Syftet med anslutningsröret för väte är att överföra grönt väte som produceras vid anläggningen till det riksomfattande överföringsnätet som Gasgrid Finland planerar. Rörledningen planeras preliminärt i riktning med Kristinestadsvägen från Björnö österut mot Grannasbacken. Anslutningsröret gör det möjligt att transportera vätgas i ett nät utan betydande vägtransporter, vilket minskar behovet av tunga transporter och miljöpåverkan i samband med transporter.</p> <p>Planeringen av ny verksamhet nära elstationen och kraftledningarna samt annan teknisk samordning sker i förväg i samarbete med Fingrid.</p>
<p>9. Österbottens museum</p> <p><u>Det arkeologiska kulturarvet</u> I fråga om det arkeologiska kulturarvet har museet inget särskilt att anmärka på, men ber att ändra planbestämmelsen till följande form:</p> <p>FORNMINNE <i>Fast fornlämning som avses i och fredats med stöd av lagen om fornminnen (295/63). Det är förbjudet att gräva ut, överhölja, ändra, skada, ta bort eller på annat sätt rubba objektet. Om planer som förändrar fornlämningen ska förhandlas med museimyndigheten i god tid på förhand. Numreringen hänvisar till förteckningen över fasta fornlämningar i planbeskrivningen.</i></p> <p><u>Den byggda kulturmiljön och landskapet</u> Det har gjorts en kulturmiljöutredning över planområdet. I utredningen konstateras att det finns ett fåtal byggnader i området, 14 egnahemshus med gårdstun, en travbana, en motorsportbana och en skjutbana. Genom områdets södra spets går flera parallella kraftledningar och i anslutning till dem finns en elstation. I utredningen identifieras ett par byggda kulturmiljöhelheter, dels en äldre byggd kulturmiljö längs Carlsrovägen på västra sidan av Storträsket bestående av bondgardshelheter med bostadshus, ekonomibyggnader och stengårdsgårdar mm. I södra delen av planen finns en koncentration av</p>	<p>Bemötande:</p> <p>De synpunkter som gavs i museets utlåtande har beaktats i planarbetet. Bestämmelsen om fornminnen har reviderats utifrån museets utlåtande.</p> <p>I samband med utarbetandet av planen har en inventering gjorts om den byggda kulturmiljön, där den byggda kulturmiljön, de historiska skikten och landskapliga särdragen i området har identifierats på den precisionsnivå som delgeneralplanen förutsätter. Syftet med inventeringen har varit att ta fram en uppdaterad helhetsbild av områdets byggnadskultur och historiska särdrag samt att identifiera de objekt och regionhelheter som ska beaktas på generalplanenivå.</p> <p>I inventeringen konstateras att byggnaderna har inventerats på generalplansnivå utvändigt och att en noggrannare utredning av kulturmiljön hör till detaljplanläggningen. Inventeringen grundar sig på Museiverkets värderingsgrunder, DIVE-metoden och riksomfattande anvisningar om bedömning av konsekvenser för kulturmiljön. I planen ges dessutom bestämmelser som säkerställer att värdena i den byggda kulturmiljön och eventuella preciserade skyddsbehov beaktas i samband med detaljplanläggningen.</p> <p>I fråga om byggnadshelheten på Carlsrovägen 268 har det i inventeringen konstaterats att objektet hör till det</p>

<p>egnahemshus med gårdsbyggnader som främst byggts mellan åren 1950 och 1970.</p> <p>Det är endast byggnadshelheten vid Carlsrovägen 268 i planområdets nordvästra hörn som ansetts ha sådana kulturhistoriska värden att den i planutkastet fått områdesbeteckningen <i>sk För stads- eller bybildens värdefullt område</i>. Byggnadshelhetens bostadsbyggnad har i planutkastet anvisats skydds-beteckningen <i>sr Byggnad som ska skyddas</i>, med ändamålsenliga bestämmelser. Ur inventeringsmaterialet framgår inte varför byggnaderna på Carlsrovägen 80 inte ansetts ha skyddsvärden. Inventeringen föreslår inte heller någon form av områdesskydd för AO-området i planområdets södra spets.</p> <p>Bedömningen av de inventerade helheternas kulturhistoriska värden tycks ha gjorts av enbart av inventeraren, museet konstaterar att det på basen av uppgifterna i inventeringen är svart att avgöra om slutsatserna är korrekta. Trots att objekten är få, är det viktigt med en objektiv bedömning av det inventerade materialet.</p> <p>På västra stranden av Storträsket finns Villa Carlsro från slutet av 1800-talet. Villamiljön har värderats som en byggd kulturmiljö av riksintresse, den är också skyddad genom Lag om skyddande av byggnadsarvet. Trots att Villa Carlsro inte finns inom avgränsningen för planområdet, bör det vid bedömningen av planens konsekvenser på kulturmiljö och -landskap fästas uppmärksamhet vid hur planen påverkar den nationellt värdefulla kulturmiljön. Området EN-aur där man planerar att bygga solkraftverk ligger endast några hundra meter från Carlsro.</p> <p>Den på landskapsnivå kulturhistoriskt betydande vägsträckningen Carlsrovägen genom planområdet har i planutkastet uppmärksammas med en <i>yt/s</i> beteckning, men man bör även utreda konsekvenserna av planen för landskapet och miljön runt vägsträckningen. Det stora EN-aur-området på västra sidan om Carlsrovägen kommer att innebära en stor förändring i väglandskapet. Museet föreslår därför ett skyddsgrönområde längs solenergiområdet östra gräns mot den kulturhistoriskt värdefulla vägsträckningen.</p>	<p>historiska kulturlandskapet vid Storträskets västra strand, där byggnadsbeståndet från slutet av 1800-talet och början av 1900-talet har bevarats, liksom det öppna odlingslandskapet samt de landskapsvärden som hänförs till den gamla vägsträckningen. I inventeringen har huvudbyggnaden värderats till klass I och området som helhet till klass II. Enligt inventeringen har dragen i huvudbyggnadens ursprungliga exteriör bevarats och byggnaden representerar en arkitektoniskt värdefull miljö, vilket har lett till att objektet i delgeneralplanen har tilldelats beteckningen <i>sr</i> och området har anvisats som ett för stads- eller bybildens värdefullt område. Genom planbestämmelserna tryggas att objektets värden bevaras vid den fortsatta planeringen.</p> <p>Carlsrovägen 80, som togs upp i utlåtandet, har också identifierats och bedömts som ett eget objekt i inventeringen. Enligt inventeringen är det fråga om en jordbruksmiljö från början av 1900-talet, där gårdskretsens karaktär fortfarande är igenkännbar, trots att byggnaderna har ändrats och en del av byggnadsbeståndet har förändrats under årtiondena. Objektet har värderats till klass III och enligt inventeringen tål objektet förändringar och förutsätter ingen skydds-beteckning på generalplanenivå. Det har därför inte ansetts nödvändigt att anvisa objektet som ett skyddat objekt i delgeneralplanen.</p> <p>I inventeringen har det dessutom konstaterats att objekt av klass III beskriver områdets historia och särdrag, men i princip inte behöver beaktas i en generalplan. Detta gäller även det AO-område i den södra delen av planområdet, vilket nämns i utlåtandet. Enligt inventeringen har man i området inte identifierat sådana värden i byggd kulturmiljö som skulle förutsätta skydd i generalplanen.</p> <p>I utlåtandet hänvisas också till värderingsmetoden i inventeringen. Den inventering som utgör bilaga till planbeskrivningen har utarbetats av en byggnadsforskare med hjälp av de riksomfattande metoderna och värderingsgrunderna för kulturmiljöundersökningar. I inventeringen har man identifierat områdets historiska, byggnadshistoriska och landskapsliga värden i enlighet med generalplanens syfte och precisionsnivå.</p> <p>Den byggda kulturmiljön av riksintresse Villa Carlsro och Carlsrovägens historiska vägsträckning har behandlats i inventeringen och beaktats i planeringslösningen. I inventeringen konstateras att omgivningarna vid Carlsrovägen och Storträskets västra strand bör betraktas som en sammanhängande landskapshelhet. Dessutom har den kulturhistoriskt viktiga vägsträckningen i landskapsplanen anvisats med beteckningen <i>yt/s</i> i</p>
--	--

	<p>delgeneralplanen. Vägsträckningen och det öppna odlingslandskapets värden har identifierats i inventeringen.</p> <p>Solkraftsområdenas konsekvenser för landskapet och kulturmiljön kommer att bedömas ytterligare i den fortsatta planeringen. En delgeneralplan är dock en plan för markanvändningen i stora drag, där det närmare genomförandet av solkraftsområdena, avgränsningarna, vyerna och eventuella skyddande gröna konstruktioner avgörs i samband med den mer detaljerade planeringen. Vid den fortsatta planeringen kan man också undersöka eventuella lösningar som lindrar landskapskonsekvenserna i riktning mot Carlsrovägen.</p>
<p>10. Tekniska nämnden</p> <p>Tekniska nämnden beslutade att KRS-Vatten skulle ge följande utlåtande om utkastet till delgeneralplan för industriområdet norr om Kristinestadsvägen: KRS-Vatten har beställt en rapport om vatten- och avloppsförsörjningen i området. Utredningen ska vara klar i början av nästa år. För närvarande har KRS-Vatten ingen information om vilka vattenmängder som behövs i området. KRS-Vatten förväntar sig att få ytterligare information om detta så snart information finns tillhanda.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Antecknas för kännedom.</p>
<p>11. Österbottens räddningsverk</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Delgeneralplanens innehåll, med dess T/kem område för grön vätgasframställning påverkar den nuvarande beredskapen inom Österbottens räddningsverk. Omfattningen av verksamheten för T/kem är i delgeneralplanens utkastskede oklar. Räddningsverket anser, för att på området kunna säkerställa tillräcklig beredskap, att det så tidigt som möjligt i planprocessen eller i den efterföljande detaljplaneprocessen utreds behov av en eventuell fabriksbrandkår. ▪ Räddningsverket anser att den i planbeskrivningen nämnda verksamheten med grön vätgasproduktion finns risk för olyckor samt stora olyckor. Olycksriskerna som hänför sig till produktionsprocessen, farliga kemikalier, trafikmängder, transport av farliga kemikalier samt byggnadernas olycksrisker skall identifieras och förebyggas av verksamhetsidkaren. Identifieringen av riskerna skall utföras av bred sakkunighet samt i tillräckligt samarbete med den på området verkande räddningsmyndigheten. 	<p>Bemötande:</p> <p>De aspekter som tas upp i uttalandet och som hänför sig till säkerhet, hantering av kemikalier, räddningsverksamhet och trafik är centrala för den fortsatta planeringen och beaktas när planprocessen framskrider och i synnerhet i samband med detaljplanläggningen och projektplaneringen.</p> <p>En delgeneralplan är av översiktlig karaktär och syftar till att göra det möjligt att utveckla området för energi- och industribehov samt att bereda för projekt inom grön omställning, t.ex. vätgasproduktion. I detta skede är den exakta omfattningen hos de framtida anläggningarna, deras tekniska genomförande, kemikaliemängderna, produktionsprocesserna eller säkerhetslösningarna ännu inte kända. Därför avgörs detaljerade säkerhetslösningar, såsom eventuellt behov av fabriksbrandkår, säkerhetsutredningar, externa räddningsplaner eller exakta skyddsavstånd för kemikalier, i samarbete med räddningsmyndigheten och Tukes i den fortsatta planeringen, detaljplanläggningen samt inom ramen för särskilda tillstånds- och säkerhetsförfaranden.</p> <p>I planbeskrivningen konstateras att en eventuell verksamhet på området kan kräva separata</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) fungerar som övervakande myndighet gällande omfattande industriell hantering upp upplagring av farliga kemikalier. För omfattande industriell hantering upp upplagring av farliga kemikalier skall, före verksamheten inleds, sökas tillstånd från Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) finns inte med som intressent i programmet för deltagande och bedömning i planens utkastskede. Räddningsverket anser att Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) skall läggas till som intressent i ärendet, och att det från Säkerhets- och kemikalieverket skall begäras utlåtande på ifrågavarande delgeneralplan. ▪ Det är i delgeneralplanens process ännu oklart, hur omfattande kemikaliehantering som planerats på området benämnt som T/kem. Räddningsverket tolkar, att den i planbeskrivningen nämnda verksamheten på T/kem -området kan beröras av en säkerhetsutredning som omnämns i Räddningslagen 379/2011 48 §, samt att det av räddningsverket skall uppgöras en extern räddningsplan. En extern räddningsplan skall allmänt uppgöras för objekt som överstiger gränsen för säkerhetsutredning för omfattande hantering upp upplagring av farliga kemikalier. I den externa räddningsplanen skall slås fast effektiva åtgärder, för att minska omfattningen och följderna av en eventuell olycka. Kemikaliernas omfattning på T/kem -området skall i planprocessen utredas i ett så tidigt skede som möjligt. ▪ I utkastet till delgeneralplanen framgår det inte hur hanteringen av kontaminerat släckningsvatten skall ordnas på T/kem -området. Vid släckning av bränder med vatten eller andra släckmedel kan släckvatten som bildas innehålla olika typer av föroreningar och kemikalier i höga halter. Vid en brand i ett kemikalieobjekt finns det alla orsaker att ta hand om släckvattnet så det inte medför hälso- och/eller miljöpåverkan. Hanteringen av kontaminerat släckningsvatten ska som helhet planeras så att det inte obehindrat rinner ut i naturen eller okontrollerat till det kommunala rörlagda dagvattensystemet. Skyldigheten till planeringen för hanteringen av kontaminerat släckvatten bör ges t.ex. som allmän planbestämmelse. 	<p>tillståndsförfaranden enligt miljö-, säkerhets- och kemikalielagstiftningen samt konsekvensbedömningar. Genomförandet av T/kem-området kräver i fortsättningen en noggrannare projektplanering, där verksamhetens konsekvenser för säkerheten, hanteringen och upplagringen av kemikalier, olycksrisker och förutsättningarna för räddningsverksamheten bedöms. Eventuella säkerhetsutredningar, externa räddningsplaner och andra förfaranden enligt räddningslagen eller kemikaliesäkerhetslagstiftningen avgörs projektvis när verksamhetens omfattning preciseras.</p> <p>Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) fogas till listan på intressenter i delgeneralplanen, och myndigheten ombes uttala sig i planförslagsskedet. Planarbetet utförs i nära samarbete med olika myndigheter för att man vid planeringen av områdesanvändningen i tillräcklig utsträckning ska kunna beakta kemikaliesäkerheten, förutsättningarna för räddningsverksamheten samt hanteringen av de risker som hänför sig till miljön.</p> <p>Hanteringen av släckvatten har identifierats som en viktig del av säkerhets- och miljöplaneringen i området. På delgeneralplanenivå fastställs allmänna principer för hantering av dagvatten i området, medan detaljerade lösningar fastställs i samband med detaljplanering och projektplanering. Då granskas också hanteringen, fördröjning, separeringen och hanteringen av eventuellt kontaminerat släckvatten så att det inte orsakar olägenhet för miljön, vattendragen eller dagvattennätet.</p> <p>När det gäller konsekvenser för trafiken har man gjort trafikanalyser och konsekvensbedömningar i samband med planarbetet, vilka kommer att kompletteras allteftersom planeringen preciseras. Konsekvenserna och säkerheten i anslutning till transport av farliga ämnen bedöms närmare i det skede då omfattningen av verksamheten på området och de logistiska lösningarna preciseras. I delgeneralplanen har man förberett sig för de logistiska förbindelserna i området i stora drag, men de detaljerade trafik- och säkerhetslösningarna kommer att avgöras i senare planeringsskeden i samarbete med myndigheterna.</p> <p>För E/mo- och EA-områden är delgeneralplanen översiktlig och avgör inte det slutliga genomförandet eller de exakta skyddsavstånden. I planbeskrivningen konstateras att placeringen av motorsportområdet och skjutbanan kan granskas ytterligare när planeringen framskrider. Samordningen av verksamheterna i förhållande till T/kemi-området och till eventuella skyddsavstånd bedöms närmare i samband med detaljplanen och</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ▪ I delgeneralplanens planbeskrivning omnämns trafikmängder. En utbyggnad av industri ökar allmänt trafiken och räddningsverket anser att trafikmängdens inverkan på säkerheten skall beaktas i tillräcklig omfattning i planprocessen. Räddningsverket påpekar viktigheten med att utreda transport av farliga kemikalier grundligt. Transport av farliga kemikalier kommer enligt räddningsverkets tolkning, på grund av det inplanerade T/kem -området att öka avsevärt i området. Räddningsverket anser, att konsekvenser gällande transporten av farliga kemikalier på vägar skall utredas redan i delgenaralplanen, för att säkerställa tillräckligt trygga transportruttor till området före processen med detaljplaner inleds. ▪ I planen har anvisats riktgivande sträckning för ny järnväg. Den riktgivande järnvägen är planerad i riktning mot Kristinestads centrum. Eftersom järnvägen, om den förverkligas, kan transportera farliga kemikalier till- och från området T/kem i delgenaralplanens utkast, bedömer räddningsverket sträckningen mot stadens centrum som en risk för en potentiell storolycka med inblanding av farliga kemikalier. Räddningsverket anser att det för den riktgivande sträckningen för kommande järnväg skall utredas vidare av sakkunniga, och att redan i delgenalplanens process planeras med en riktgivande sträckning, som där risken för boende och invånare i händelse av en storolycka är minimal. ▪ I direkt anslutning till området för T/kem, har planerats området E/mo (motorsportområde) samt till det intilliggande EA (Område för skjutbana). Räddningsverket anser att placeringen för E/mo och EA skall utredas ytterligare, med beaktande av att dessa ligger i närheten och i direkt närhet till det planerade T/kem -området. Räddningsverket anser det vara osäkert, om områden lämpar sig för planerad användning, före det utretts omfattningen av hantering och upplagring av farliga kemikalier på det intilliggande området för T/kem. 	<p>projektplaneringen när omfattningen av och säkerhetskraven för verksamheten på området preciseras.</p> <p>Syftet med planen är att säkerställa att den nya markanvändningen i området kan genomföras kontrollerat, i etapper och med beaktande av säkerhetsaspekterna. Generalplanen gör det möjligt att utveckla området, men de detaljerade säkerhetslösningarna, bedömningar som hänför sig till kemikaliesäkerheten samt arrangemangen för räddningsverksamheten avgörs under senare planerings- och tillståndsfaser under ledning av de behöriga myndigheterna.</p>
<p>12. Västkustens miljöenhet</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Eftersom industriområden och solkraftsparker inhägnas med staket kommer människors rekreativsmöjligheter minska nära staden och olika däggdjurs möjligheter att ta sig igenom delvis hindras. Det är dock bra att ekologiska 	<p>Bemötande:</p> <p>Utgångspunkten är att byggandet och verksamheten i området ska genomföras så att det inte uppkommer oskäliga olägenheter för närområdet av buller, vibrationer, damm, lukt, ljus eller annan miljöpåverkan. Konsekvensbedömningen kommer också att preciseras inom</p>

<p>korridorer beaktats och Flybäcken bildar en viltkorridor som leder igenom området.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Trafiken mellan hamnen på Björnön och industriområdet kommer signifikant att öka och byggarbetena och verksamheten ska planeras, ordnas och bedrivs så att det inte uppstår sanitära olägenheter i form av buller, vibrationer, rök, damm, lukt, ljus, strålning eller annat därmed jämförbart för de närboende. ▪ Olika naturinventeringar har utförts inom planområdet och de har beaktats i planeringen. ▪ I områdena kring nuvarande skjut- och motorsportbanan kan det förekomma markföroreningar som bör utredas och eventuellt saneras före ny verksamhet på området kan inledas. ▪ Områdena där motorsport- och för skjutbana planeras består delvis av låglänta utdikade områden och dräneringen i området måste planeras väl så att inte föroreningar kommer ut i vattendrag. Angående skjutbanan bör även skyddsavstånd beaktas i olika väderstreck. Det planeras en motorsportbana i söder och det är ca 1 km till närmaste vindkraftverk i norr och även till Tjock skjutbana i öst. ▪ Placeringen av solkraftspanelerna bör planeras så att ändringar kan göras om rör- och järnvägsspår i planen samt även olika eldragningar förverkligas i framtiden. Det är bra om industriområdet planeras så att det tas i bruk etappvis. 	<p>ramen för den fortsatta planeringen, detaljplaneringen och tillståndsförfarandena.</p> <p>I delgeneralplanen har man fastställt att industri- och solkraftsområden kan minska möjligheterna till rekreation och på vissa platser göra det svårare för djur att förflytta sig, särskilt när det gäller inhägnade områden. I planen har man dock strävat efter att bevara obebyggda områden, grönområden och ekologiska förbindelser. Omgivningen kring Flybäcksdiket utgör fortfarande en regional ekologisk förbindelse.</p> <p>Flera naturinventeringar har utförts inom planområdet och resultaten av dem har utnyttjats för planeringen. Konsekvenserna för Natura-områdena bedöms vid en separat Natura-behovsprövning. Eventuella förorenade markområden utreds i samband med den fortsatta planeringen och saneras vid behov innan de nya verksamheterna blir aktuella.</p> <p>Vid den fortsatta planeringen av områdena för motorsportbanan och skjutbanan beaktas torrläggning, hantering av dagvatten, skyddsavstånd samt förebyggande av konsekvenser för vattendrag. Vid planeringen av solkraftsområdena och den teknisk infrastrukturen skapas dessutom beredskap för framtida elöverföringsförbindelser och andra ledningar. På grund av delgeneralplanens översiktliga karaktär avgörs det närmare genomförandet och etappindelningen av områdena i samband med detaljplanläggningen.</p>
<p>13. Urheiluautoilijat</p> <p>Föreningen Kristiinanseudun Urheiluautoilijat ry hänvisar vänligen till de bilagor som Christina Kindt har skickat och håller med dem. Föreningen vill dock alltjämt betona att föreningen önskar en avsiktsförklaring med staden om planeringen och genomförandet av en eventuell ny bana, så att föreningen på bästa möjliga sätt kan fortsätta sin nuvarande verksamhet och planera sin framtida verksamhet med anknytning till användningen av bilbanan.</p>	<p>Bemötande:</p> <p>Kristiinanseudun Urheiluautoilijats motorbana har beaktats i utgångsmaterialet för delgeneralplanen.</p> <p>En utgångspunkt för planeringen är att verksamheten ska kunna fortsätta i sin nuvarande omfattning.</p> <p>Om motorbanans placering, sättet att anlägga den och tidtabellen för ändringarna förhandlas separat med Kristiinanseudun Urheiluautoilijat ry.</p>
<p>14. Åsikt</p> <p>Samma område gicks igenom på Tjock skola, där jag anmärkte om 4 objekt som finns utefter gamla Närpesvägen: två av dem finns med i samma plan men två saknas. Det ena objektet är den stengårdsgård som finns i södra</p>	<p>Bemötande:</p> <p>I delgeneralplanen har det arkeologiska kulturarvet avgränsats på grundval av de inventeringar som gjorts i området. Österbottens museum hade inte heller några inläggningar mot planen i fråga om det arkeologiska</p>

<p>ändan av Solvängområdet. En unik stengärdesgård som på smalaste stället är 7 m bred och längd enligt ut-sago 100 m. Och finns det en enda tjänsteinnehavare som kan räkna ut huru många dagsverken har behövts för att åstadkomma en stengärdesgård av denna dimension. Men det ser ju ut som att en del av stadens beslutsfattare vill rasera all stadens historia, man naggar den hala tiden i kanten, och det som är av gammal hävd sopas bort. Det var en gång en person som sade till mej: "Har man ingen historia, så har man ingen framtid." Så är det havsörns-boet som finns i norra ändan av området, som skulle skyddas mera än befolkningen då vindkraften skulle byggas.</p>	<p>kulturarvet. Vid inventeringen sommaren 2023 har man identifierat bland annat stenmuren i mellersta delarna av Solvängen och de stenkantade gångarna. Stengärdet här-rör troligen åtminstone för murens del från 1800-talet, men konstruktionen som helhet är ett representativt ex-empel på jordbruket i regionen.</p>
<p>15. Åsikt</p> <p>Hej, yttrande ang Solpark</p> <p>(komplettering till yttrande "på nätet")</p> <p>Skrattnäsvägen är en sommarstugeväg och en naturupp-levelse i sig, en remsa av skog bör sparas ca 600 meter från korsningen vägen mot Björnö. Någon tillfart till Sol-park från Skrattnäsvägen rekommenderas inte. Trafik-mängden ser ut att konstant öka samtidigt som det sak-nas cykelväg. Remsa av bef skog bör sparas, 50-60 meter för att behålla det rumsliga uttrycket. Bifogar på mail scannad plan med markering skog som bör bevaras.</p>	<p>Det område som har reserverats för solkraftverk har minskat jämfört med den tidigare planen, som var bifo-gad till åsikten. Området norr om korsningen mellan Björnövägen och Skrattnäsvägen har betecknats som ett jord- och skogbruksområde.</p> <p>Planen har en bestämmelse om att solpanelerna ska pla-ceras på minst 20 meters avstånd från mittlinjen av närmaste körbana på en gata eller landsväg.</p>